

T.C.

İSTANBUL AREL ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

Grafik Tasarımı Ana Sanat Dalı Programı

OP-ART'IN GRAFİK TASARIM ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan: **Ash TEMİZEL**

Öğrenci No: 135110152

Tez Danışmanı: **Yrd.Doç.Dr. Bahattin Odabaşı**

İSTANBUL, 2015

KABUL VE ONAY

Aslı Temizel tarafından hazırlanan “ **Op-art’ın Grafik Tasarım Üzerindeki Etkisi** ” başlıklı bu çalışma, 18 Ocak 2016 tarihinde yapılan savunma sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Tez olarak kabul edilmiştir.

Başkan: Yrd.Doç.Dr. Bahattin Odabaşı

Üye: Prof. Dr. Selahattin Ganiz

Üye: Yrd.Doç.Dr. Sami Engin Akdoğan

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

Enstitü Müdürü

Not: Bu tezde kullanılan özgün ve başka kaynaktan yapılan bildirişlerin, çizelge ve şekillerin kaynak gösterilmeden, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunundaki hükümlere tabidir.

YEMİN METNİ

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum “Op-art’ın Grafik Tasarım Üzerindeki Etkisi” başlıklı bu çalışmanın, bilimsel ahlak ve geleneklere uygun şekilde tarafımdan yazıldığını, yararlandığım eserlerin tamamının kaynaklarda gösterildiğini ve çalışmanın içinde kullandıkları her yerde bunlara atıf yapıldığını belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

Ash TEMİZEL

ONAY

Tezimin kağıt ve elektronik kopyalarının İstanbul Arel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım:

- Tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.
- Tezimin sadece İstanbul Arel Yerleşkelerinden erişime açılabilir.
- Tezimin 4 yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum . Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.

Aslı TEMİZEL

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	I
ABSTRACT.....	II
ÖNSÖZ.....	III
RESİMLER LİSTESİ.....	IV

1.BÖLÜM

GİRİŞ

1.1. ProbleminTespiti.....	1
1.2. Çalışmanın Amacı.....	1
1.3. Çalışmanın önemi.....	1
1.4. Araştırma Metodu.....	1

2.BÖLÜM

OP-ART VE GRAFİK TASARIM

2.1. Op-art oluşum süreci.....	2
2.2. Grafik tasarım sürecinin yaygınlaşması.....	2
2.3. Görsel algılamada yanılgılar.....	3
2.3.1. Amprizm.....	3
2.3.2. Rasyonalizm.....	3
2.3.3. Nativizm.....	3
2.3.4. Gestalt teorisi.....	3
2.3.5. Bilgilenme teorisi.....	4
2.4. Dijital teknolojilerin op-art sanat ve tasarım çalışmalarında kullanımı.....	12
2.5. Türkiye Grafik sanatındaki Op-art'ın etkisi.....	14
2.6. Grafik tasarım'ın kullanım alanları.....	20

3.BÖLÜM

OP-ART'IN GRAFİK TASARIMA ETKİLERİ

3.1. Op-art'ın moda ve tekstildeki yeri.....	22
3.2. Op-art'ın doku üzerindeki grafiksel etkisi.....	25
3.2.1. Dokuların Sınıflandırılması.....	27
3.2.2. Yapay görsel doku oluşturma.....	32
3.3. Türk ve Yabancı Grafik sanatçılarının optik amblem çalışmaları.....	37
3.4. Çağdaş sanat eserlerinde etkisi olan Op-art sanatçıları ve eserleri.....	43
3.5 Escher'in op-art eserlerindeki etkisi.....	49
3.6 Victor Vasarely ve op-art çalışmaları.....	55
3.7. Modern mimari ve heykelde Op-art'ın etkisi.....	58
3.7.1 Heykel.....	58
3.7.2. Modern Mimari.....	61
3.8. Op-art'ın endüstriyel ürünlerde olan dekoratif etkisi.....	63

4. BÖLÜM

SONUÇ	68
KAYNAKÇA.....	69
ÖZGEÇMİŞ.....	73

ÖZET

“Op-Art”ın Grafik Tasarım Üzerindeki Etkisi

Aslı TEMİZEL

Yüksek Lisans Tezi, Güzel Sanatlar Grafik Tasarımı Ana Bilim Dalı

Danışman: Yrd.Doç. Bahattin ODABAŞI

ŞUBAT 2016 - 76 Sayfa

Işığın etkisi, yıllar yılı insanların merak noktası olmuştur. Oluşumu ile ilgili bir çok bilimsel araştırmalar yapılmıştır. 17.yy’da, ışık ve renk arasındaki ilişkinin Sir İsaac Newton’un prizma deneyi ile birlikte bulduğu renk tayfi yıllar boyu bilim dünyasında kabul görmüştür. Op-Art’ın temel görsel öğelerden biri olan ışık ve rengin, birbirleri arasında geçiş oluşturarak ortaya çıkardığı Optik İllüzyonlar görsel yanılgıları oluşturmuştur. Negatif ve pozitif etkiye sahip olan ve gözün daha baskın olduğu durumlara esas konuya hakim olamayışı, Op-Art sanat akımının 1960’lardaki başlangıcını hedeflemektedir. Bununla birlikte grafik tasarım üzerindeki genel etkisi kullanım alanlarını çoğaltmış ve teknolojinin hızla gelişmesi sonucu birçok yerde kullanılmaya başlamasını sağlamıştır. Kitap kapaklarında, dergilerde, üç boyutlu dijital çalışmalarda (mimari, kabartma, halı dokuma) modern mimarlıkta, logolarda bilgisayar ortamında çizilmiş ürün reklamlarında yani kullanımı geniş alanlara yayılmış bir etkisi vardır.

Anahtar Kelimeler: Kitap kapakları, Logolar, Ürün reklamları, Mimari, Kabartma, Halı dokuma

ABSTRACT

Impact of “Op-Art” On Graphic Design

Aslı TEMİZEL

Master Thesis, Department of Fine Arts, Graphic Design.

Supervisor : Assist. Bahattin ODABAŞI

February 2016, 76 Pages

The effect of light is a point of curiosity of people for years and years. Many scientific research has been done about creation of light. In 17. Century the color spectrum which is invented by Sir Isaac Newton with the prism experiment is accepted by science world for years. Light and color; which are the main visual elements of Op-Art creates optical illusions by blending each other. Images having the negative and positive effect and not being dominant to the main subject by eye aim the target of the beginning of the Op-Art movement. With this movement overall effect of Op-Art has rapidly increased its usage area as a result of rapid development of technology. Op-Art has an wide range influence on graphics used in book covers, magazines, 3d digital Works (Architectural, Embossing, Carpet weaving), modern architecture, logos, digital product advertisements.

Keywords : Book covers, Logos, Architecture, Embossment, Carpet weaving

ÖNSÖZ

Pop-art ve Grafik tasarımın birbirleri ile etkileşimi hakkında kapsamlı bir inceleme yapılacaktır. Bu inceleme tasarımcıların yapmış oldukları kitap kapaklarını, dergileri, tekstili, modayı, üç boyutlu dijital çalışmaları (mimari, kabartma, halı dokuma) modern mimariyi, logoları, afişleri ve bilgisayar ortamında çizilmiş ürün reklamlarını içermektedir. Bu inceleme ayrıca Op-art'ın çeşitli görsel örneklerini grafik tasarımla ilişkilendirip kişide bırakmış olduğu etkiyi incelemektedir. Fakat bu çalışmada ana konu olarak 1960'larda ortaya çıkan Op-art sanatının, grafik tasarım üzerindeki etkisi anlatılmaktadır. Ayrıca, grafik tasarımın yaygınlaşmasını sağlayan süreç, tezin konusu içinde de yer almaktadır.

Bu çalışma süreci içerisinde bana her zaman destek olup vakit ayıran tez danışmanım Yrd.Doç.Dr. Bahattin ODABAŞI'na teşekkürlerimi sunarım. İnsani ve ahlaki değerleri ile de örnek edindiğim, benden desteğini hiçbir zaman esirgemeyen, değerli hocam Yrd.Doç.Dr. Muharrem Özden'e , her konuda sabırla yardımcı olan bölüm arkadaşım Görkem BAŞARAN'a teşekkürü bir borç bilirim.

Bu günlere gelmemde büyük pay sahibi olan sevgili aileme ve yalnız bırakmayan dostlarıma sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

RESİMLER LİSTESİ

1. Clarence Lee (USA)	4
2. Victor Vaserly “Pozitif / Negatif”	6
3. Paralel Çizgiler	8
4. Paralel Çizgiler	8
5. Büyük küçük	11
6. Açık, koyu	11
7. Victor Vaserly	12
8. Çizginin hareket ve ritmi	13
9. Yurdaer Altıntaş, Eşeğin Gölgesi	15
10. Mengü Ertel, Koza İnşaat	16
11. Mengü Ertel, Kültür ve Turizm Bakanlığı Amblemi	16
12. Mengü Ertel, Tiyatro Afişi	17
13. Mengü Ertel, Keşanlı Ali Destanı	17
14. Mesut Manioğlu, Kabe	19
15. Op-Art Moda, Brigitte Bauer	22
16. Ossie Clark	23
17. Peter Dundas	24
18. Leopar, Desen	26
19. Dalmaçya köpeği, Desen	26
20. Zebra, Desen	27
21. Tığ ile oya örgüsü	28
22. Tığ ile oya örgüsü	28
23. Kumul çöl dokusu	29

24. Damla dokusu.....	30
25. Ağaç dokusu.....	30
26. Yapay dokular (1).....	31
27. Yapay dokular (2).....	32
28. Düzenli yapay doku (1).....	33
29. Düzenli yapay doku (2).....	33
30. Düzenli yapay doku (3).....	34
31. Düzensiz yapay doku (1).....	35
32. Düzensiz yapay doku (2).....	35
33. Düzensiz yapay doku (3).....	36
34. Düzensiz yapay doku (4).....	36
35. Canan Sürer.....	37
36. Canan Çekiç.....	37
37. Furniture Manufacturer.....	37
38. Clothing Wholesale.....	37
39. Franco Grinari.....	38
40. June Fraser.....	38
41. Murat Celep.....	38
42. Ali Ergün.....	38
43. Theo Manson.....	39
44. Savaş Çekiç.....	39
45. Francesco Saroglia.....	39
46. Esen Karol.....	39
47. Tüba Ergon.....	40
48. Kurt Stadelman.....	40

49. Dick Krueger.....	40
50. Ömer Akın.....	40
51. Victor Vasarely.....	41
52. Savaş Çekiç.....	41
53. Franco Grignani.....	41
54. Ahmet Başar.....	41
55. Can Avcılar.....	42
56. Can Avcılar.....	42
57. Van D er Leck, 1917.....	44
58. Mondrain,1921.....	44
59. Albers, 1942.....	44
60. Gabo,1942/43.....	44
61. Mavinier, 1965.....	45
62. Alviani, 1967.....	45
63. Kelly,1951.....	45
64. Lohse, 1962.....	45
65. Von Greavenitz,.....	46
66. Wilding,1955.....	46
67. Victor Vasarely: Tlinko, 1956.....	46
68. Claudfield, 1963.....	46
69. Lohse, 1944.....	47
70. Albers, 1929.....	47
71. Johns, 1955.....	47
72. Le Parc, 1969.....	47
73. Morellet, 1954.....	48

74. Johns, 1978.....	48
75. Taeubar-Arp, 1927.....	48
76. Stella, 1968.....	48
77. Escher, Kelebekler, 1948.....	50
78. Escher, sky and water.....	51
79. Escher, Day and Night.....	52
80. Escher, kuşlar ve balıklar 84.....	53
81. Escher, kuşlar ve balıklar	53
82. Escher, kuşlar ve balıklar 125.....	54
83. M.C. Escher 1986.....	54
84. Victor Vasarely, Zebralar.....	55
85. Victor Vasarely, Harlequin.....	57
86. Victor Vasarely, Satranç.....	58
87. İlhan Koman, Sonsuzluk eksi bir	59
88. Bridget Riley Continuum, 1963 (1).....	60
89. Bridget Riley Continuum, 1963.....	61
90. Montreal Dünya Fuarı Pavyonu, 1967 (2).....	62
91. Montreal Dünya Fuarı Pavyonu, 1967 (2).....	62
92. Tasarımcı: Arcay.....	63
93. Victor Vasarely,bahçe kapısı (1).....	64
94. Victor Vasarely,bahçe kapısı (1).....	65
95. Brezilya kaldırımı, fotoğraf: İ.H.G.....	66
96. Brezilya kaldırımı, fotoğraf: İ.H.G.....	67
97. Brezilya kaldırımı, fotoğraf: İ.H.G.....	67

1.BÖLÜM

GİRİŞ

1.1 Problemin Tespiti

Yaşadığımız çağın gereçleri doğrultusunda içinde bulunduğumuz sanat ve tasarım alanlarından Grafik tasarım'ın kendi içinde bölünmüş birçok alanı bulunmaktadır. Fakat ortaya çıkan eserlerin bir çoğunluğunun üslubu, aslında önceden var olmuş sanat akımlarının bir şekilde ortaya çıkmış halidir. Op-art sanat akımı da 1960'larda başlamış, 1980'lere kadar sürmüş ve günümüzde de etkisini sürdürmektedir. Reklam logolarında, afişlerde ve sosyal medyada kullanılan belgelerin hepsinde etkisi güçlü bir şekilde gözükmektedir.

1.2 Çalışmanın Amacı

Bu çalışmada, Op-art sanat akımının dijital ortamda yapılan reklam logoları, modern mimari eserleri, tekstil ürünleri ve reklam afişleri gibi grafik tasarım çalışmaları içerisinde ne ölçüde kullanıldığının tespit edilmesi amaçlanmıştır.

1.3. Çalışmanın önemi

Bu çalışma, Op-art sanatının günümüzde grafik tasarım çalışmaları sayesinde hangi alanlarda ve ne düzeyde yer bularak varlığını sürdürdüğünü göstermesi açısından önem taşımaktadır.

1.4. Araştırma Metodu

Bu çalışmanın 1960 yıllardan itibaren Op-art'ın oluşum sürecinden bahsedilmiştir. Araştırma bölümünde Türk grafik sanatçılarının yapmış oldukları optik illüzyon çalışmaları ve bu çalışmaları nerede kullandıklarına ilişkin örnekler verilmiştir. Ayrıca yapılmış olan alanlarda da görsel çalışmalar kullanılmış olup ,kendi alanlarına göre incelenmiştir.

2.BÖLÜM

OP-ART VE GRAFİK TASARIM

2.1 Op-art'ın Oluşum Süreci

Op-art sanat akımı 1960'larda ortaya çıkmış optik yanılsama ile oluşturulmuş sanat yapıtlarına verilen bir ad ve "Optical art" kelimesinde ortaya çıkan op-art tanımı basının oluşturduğu bir isimdir. Resmin dışında bir üslup sergilemiş sanat akımlarından biri olan op-art bilinç altının ne denli önemli olduğunu ifade etmektedir. Op-art lekeciğe, hareket resmine ve figürsüz resme (non figüratif) tepki olarak doğmuştur. Ritmik düzen uygulamasında ortaya koyulmuş olan optik sanat, geometrik çizgilerle düzenlenmiştir. Resmi boyutlandırıp üç boyut etkisini vererek ortaya çıkan göz yanılsamasının oluşum şeklidir. Victor Vasarely ve Josef Albers'nin öncülük ettiği Op-art sanat akımı, optik göz yanılgılarına ve aldatıcı perspektife dayanan çalışmalara sahiptir.

2.2. Grafik Tasarım Sürecinin Yaygınlaşması

Grafik tasarımın birinci fonksiyonu, mesaj iletme veya bir ürünün ya da hizmetin tanıtımını yapmaktır. Grafik tasarım terimi ilk olarak 20.yy'ın başlarında basılarak çoğaltmak üzere yüzeyi oyularak çizilen ve yazılan metal kalıplar için kullanılmıştır.

Grafik tasarım terimi, yalnızca basılı malzemeler için kullanılmamaktadır. Kamera aracılığı ile perdeye basılan malzemeler de grafik tasarım içinde yer almaktadır. Grafik tasarım, günümüzün yorgun ve dalgın izleyicisinin, mesaja ilgisini çekebilecek yeni ve denenmemiş yollar araştırma ve bulma sürecidir.

Önceden birbirleriyle hiçbir ilişkisi olmayan kavram ve görsel unsurlar arasında bağlantılar kurma yeteneği olarak da özetlenebilir. Yeni ve denenmemiş henüz bulamayan tasarımcı, en azından doğruluğu kanıtlanmamış bir yol izlemelidir. (BECER 1997:18)

Günümüzün grafik tasarımcısı; eski zanaatçıların, baskı ve kaligrafi ustalarının geleneğini devam ettiren bir sanatçıdır. Tasarım, zamanın ve çevrenin

taleplerini ne ölçüde karşılırsa, değişim ve rekabet yeteneği o denli hızlı olacak, gelişme ve yaşama gücünü önemli ölçüde arttıracaktır. İşletmedeki sektörün de öncü olmasına olanak sağlayacaktır.

2.3. Görsel Algılamada Yanılgılar

Çevreden gelen etkilerin duyu organları ve sinirler yoluyla beyinde bıraktığı etkiye algılama denir. Algılama ile ilgili dört ayrı teori vardır.

2.3.1. Amprizm

Bilginin duyumlar sayesinde ve deneyimle kazanılabileceğini öne süren görüştür. Deneyci görüşe göre insan zihninde doğuştan bir bilgi yoktur. İnsan zihni, bu nedenle boş bir levha gibidir. Bilginin kaynağının görsel deney olduğu kabul edilir.

2.3.2. Rasyonalizm

Bilginin akla ve düşünceye dayandığını, akılda gerçekliğin bilgisini veren, önsel bilgiler bulunduğunu savunan akımdır. Yani insan akli doğuştan bilgilere sahiptir. İşte doğru bilgi de bu doğuştan getirilen bilgidir. Bunların doğrulukları duyuusal algıda değil, düşüncede, akılda temellendirilmektedir.

2.3.3. Nativizm

Düşünce, duyu, karakter gibi birçok ruhsal özelliklerin doğuştan geldiğini, bunların daha sonra kazanılan özellikleri etkilediğini, doğuştan gelen yeteneklere önem verilmesi gerektiğini ileri süren görüştür.

2.3.4. Gestalt Teorisi

Gestalt psikolojisi Birinci Dünya Savaşından önce başlayan deneysel psikolojide bir çalışmadır. Görsel algılama çalışmalarında ve problemleri çözmede önemli katkılar yapmıştır. Gestalt psikolojisinin yaklaşımı düşünme, hafıza ve estetik doğasıyla ilgili araştırmaların ilerlemesini sağlamıştır.

Resim:1

Amblem: Clarence Lee (USA)

Gestalt yaklaşımı objeleri ayrı ayrı tamamlayıcı parçalardan ziyade iyi düzenlenmiş modeller, desenler olarak algıladığımızı vurgulamaktadır. Bu yaklaşıma göre, gözlerimizi açtığımızda karışmış küçük zerrecikler görülmemekte, bunun yerine şekiller ve desenlerle tanımlanmış daha geniş alanların farkına varılmaktadır. Görülen “Bütün” ayrı parçacıklardan oluşan gruptan ziyade daha yapısal ve birbirine bağlı olan görüntüdür.

2.3.4. Bilgilenme Teorisi

Algıların bilgiye dayandığı kabul edilmektedir. Bilgi teorisi, bilgi felsefesi veya bilgi kuramı; öncelikle bilginin imkanı ve imkansızlığına ilişkin konuları ele

almaktadır. Yani bilgi felsefesinin temel konusu, bilginin mümkün olup olmadığıdır.

Görsel algı ışık enerjisi biçiminde gelen görsel uyarıcıların beyne aktarılıp orada görme duygusu haline gelmesi ve daha önce değişik duyu organlarınca alınmış imgelerle birlikte değerlendirilmesidir. Buna aynı zamanda görsel idrak da denebilir. Bir tasarımın tasarı haline gelmesi sırasında göz ile zihin arasında bir köprü kurulduğundan ve bu köprü yardımıyla tasarımın tasarıma uyup uymadığı kontrol edilmiştir. İşte bu hayali köprü, görsel algıdan başka bir şey değildir.

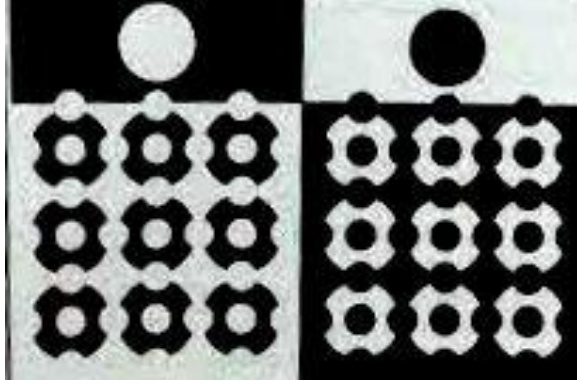
Bir taraftan göz, adeta zihnimizdeki tasarımı görüyormuş gibi olur ve beynimiz ona benzer bir şey çizmek için elimize emir verirken, diğer taraftan çizilen tasarımı gözümüzün görmesiyle beynimiz bu görüntünün tasarıma uygun olup olmadığını kontrol eder. Görsel algının iki yönlü çalışma ile hem beyinden kağıda hem kağıttan beyne doğru geçiş kontrolü sağlanır.

Görsel algının oluşması için üç şey gereklidir: ışık sağlam bir göz ve beyinde normal işleyen bir görme merkezi. Işığın mevcut olması ve göze kadar gelmesi fiziksel bir olay, gözde ışığın kırılarak sarı lekeye görüntünün düşmesi fizyolojik bir olay, beyinde normal işleyen bir görme merkezinde görüntünün algılanması ise psikolojik bir olaydır. Değişik şiddetteki ışınların görsel idrakta hasıl ettikleri etkiler (tesirler) değişiktir. Bu yüzden görüş alanımızda bulunan cisimlerden bir kısmı daha belirli ve daha önemli bir şekilde göze batarken, bazı çizimler ya da görüş alanımızdaki bazı bölgeler fazla dikkat çekmeyerek ikinci planda kalırlar. Bu farklı algı bölgelerinden kuvvetli etki yapanlar etken (aktif) bir rol oynayıp ön plana geldikleri, göze daha çok battıkları ve dikkati üzerinde topladıkları için

zayıf etki yapan bölgeleri edilgen (pasif) hale getirirler. Bu suretle zayıf etkili bölgeler ikinci planda kalıp bir fon, bir zemin etkisi yaparken ister iki boyutlu, ister üç boyutlu olsun, kuvvetli etki yapan bölgeler şekilsel ve hacimsel bir etki meydana getirirler.

Görsel algı yanılgılamaları gözün ağ tabakasındaki titreşimin oluşmasıyla ortaya çıkar. Böylece gözün gördüğü noktadaki zıtlık, negatif ve pozitif alandaki yüzeye aynı uyumu oluşturmasının imkansızlığından oluşur. Bu durum sonucunda geometrik hareketlerin, noktaların, çizgilerin, renklerin birbirine karıştırılmadan düzenli bir şekilde noktaların kullanımını gerektirir.

Resimde negatif ve pozitif alan konusuna Victor Vasarely'nin "Pozitif ve negatif" çalışmasını örnek verebiliriz.

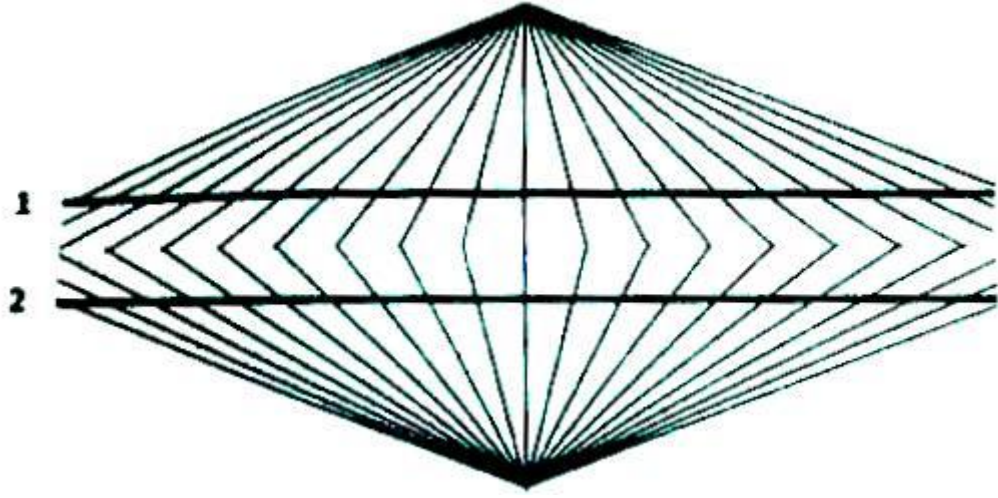

Resim 2

Victor Vasarely. "Pozitif / Negatif"

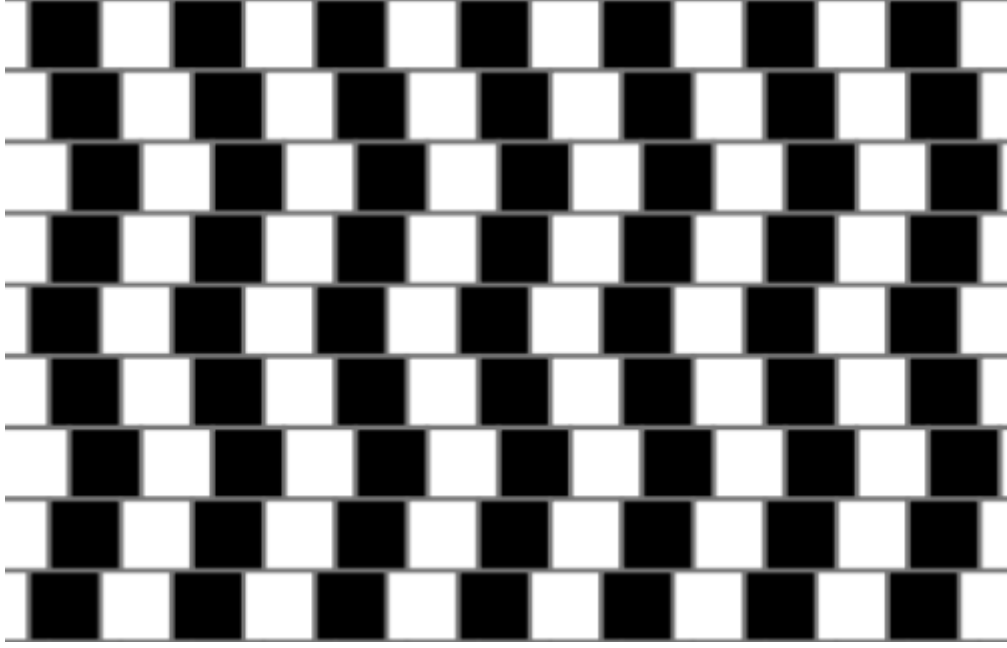
Örnek resimde şekillerin dikdörtgen içinde aynı olmasına rağmen renkler farklı kullanılmıştır. Soldaki dikdörtgenin üstündeki siyah olan, içinde bulunan beyaz daire pozitif, dikdörtgen içindeki halkalar ise negatif alanlardır. Diğer

dikdörtgende ise bunun tam tersidir. Bunun sonucunda resim yüzeyi beyaz kalıp, biçim şekil siyah olarak öne çıkıyorsa, şekle negatif, yüzeye pozitif alan denir.

Şekil 1.1 Paralel kesişim şeması.

1 ve 2 numaralı doğrular içbükey değil, birbirine paraleldir.

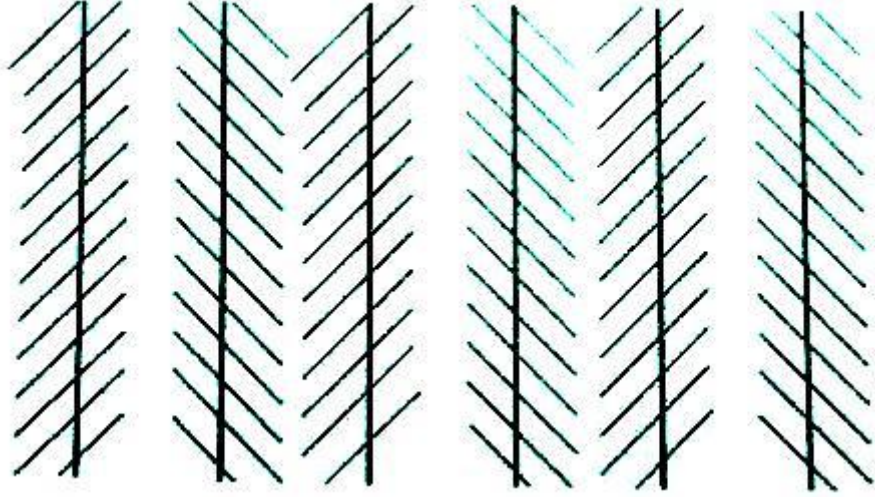

Resim 3: Paralel Çizgiler

Yatay gri çizgiler eğik değil, birbirine paraleldir. Bu görsel yanılgıya neden olur. Negatif ve pozitif etki yaratan çizgilerin belli bir düzlemdeki doğruluğu bakıldığında eğik görünseler de aslında birbirine dik çizgilerden oluşan bir paralel zemin üzerindedir.

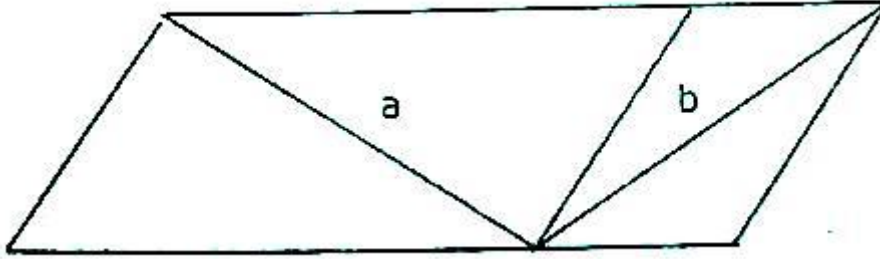

Resim 4: Paralel Çizgiler

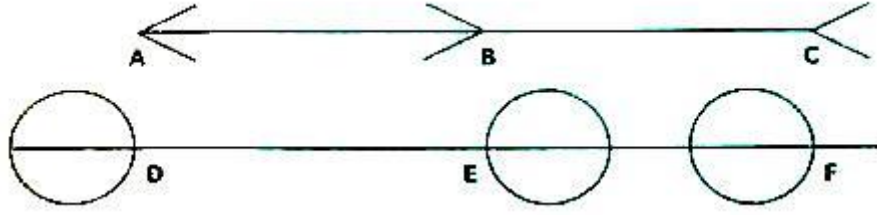
Şekil 1.2. Çizgi şeması.

Düsey çizgiler gerçekte birbirine paraleldir. Üzerine eğik çizgiler getirildiğinde birbirine paralel olan çizgiler birbirine zıt bir şekilde birleşme hissi vermektedir.

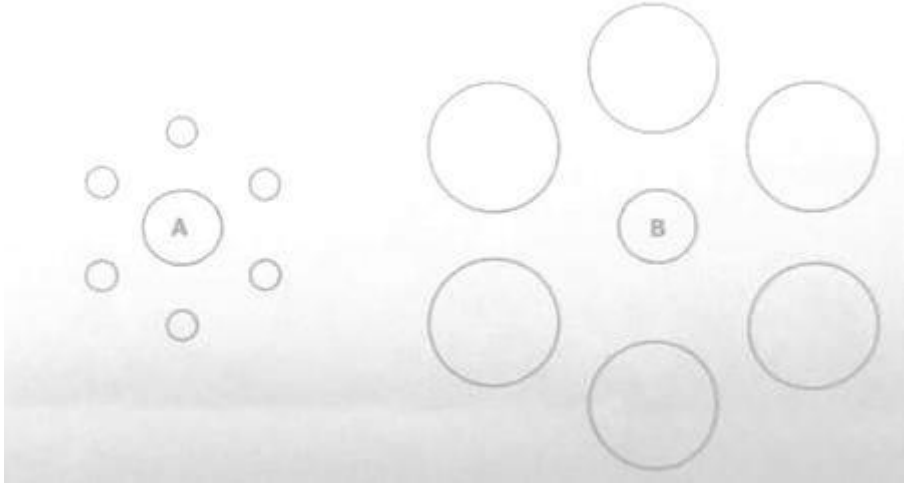
Şekil 1.3.

A ve B köşegenleri eşit uzunlukta oldukları halde a köşegeni b'ye göre daha uzun olarak görünmektedir.

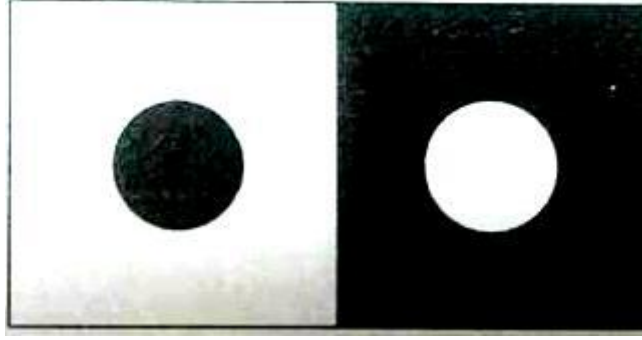
Şekil 1.3.

AB=BC=DE=EF olduğu halde üstteki çizimde sağ-yarı parça, alttakinde sol-yarı parça daha uzun görünmektedir.

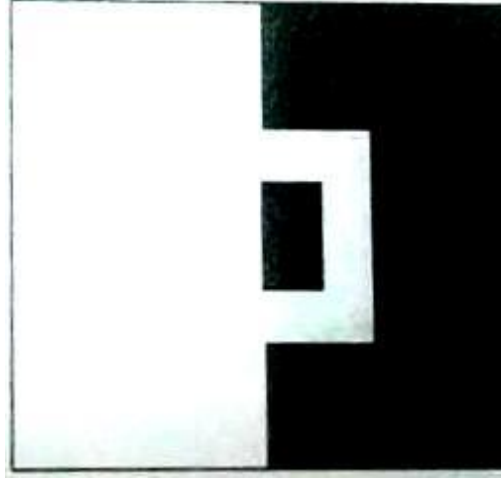
Şekil 1.4.

A ve B daireleri ay büyüklükte oldukları halde A dairesi B'den daha büyük görünmektedir.

Resim 5

Bu iki daireden sağdaki daha büyük görünmektedir.

Resim 6

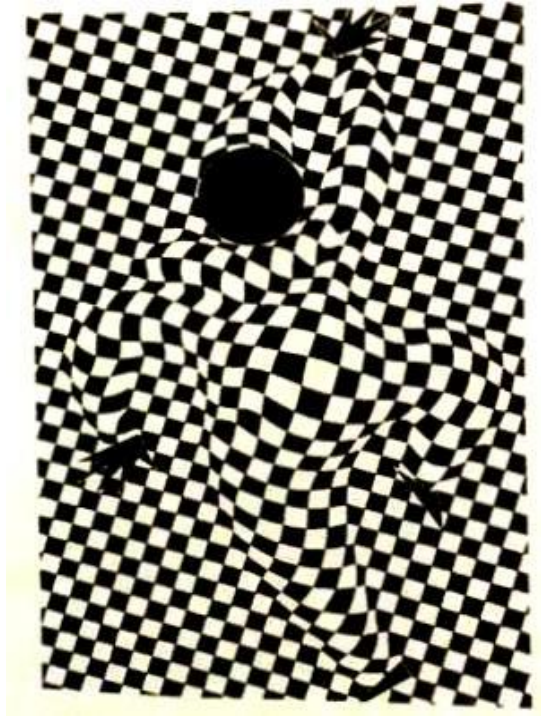
Resimdeki kare biçiminin içindeki dikdörtgenin sağ yarısı daha koyu ,sol yarısı daha açık görünmektedir.

2.4. Dijital teknolojilerin op-art sanat ve tasarım çalışmalarında kullanımı

Op-art dijital teknolojinin gelişimi ile yeniliğin temelini oluşturan video, internet, bilgisayar, yazıcılar, tarayıcılar, çizimler, hesaplama gibi dijital teknolojinin sanatsal olarak bir araç gibi kullanılmaya başlamasını sağlamıştır.

Biçime yönelik olarak keşfedilen yanılsamalar ve değişik renk zenginlikleri op-sanatının dilini netleştirmiştir. Karmaşa oluşturan gri skala ve ton zenginliği yakalayan op-art üslubunda dijital ortamda fazlaca net ifadeler kazanmaya yönelik çalışmalar üretilmektedir.

Victor Vasarely' nin resminde (resim 7), siyah ve beyaz karelerin büyükten küçüğe gidişleri ile dalgalanışlarını, siyah rengin aniden yoğunlaşarak leke haline gelişini görüyoruz. Tüm bunlar, resme değişik doku görünümleri ile zıtlıklar vermektedir. Bu tür değişiklikler zıtlıklar doğurur. Kompozisyon içinde algılamayı güçlendirir, dikkatin resmin içinde kalmasını (odaklanmasını) sağlar.

Resim 7

Victor Vasarely "Kumaş Deseni"

Resim 8

Dijital ortamda yapılan “Çizginin Hareket ve Ritmi”

Bilgisayar op-art için büyük bir avantaj olmuş ve dijital ortamda yazılımları geliştirmeye yönelik çalışmalar başlamıştır. Dijital sanatın ilk temsilcilerinden biri olan Amerikalı Ben Laposky, fütürizm, soyut geometrik resim, kübizmden etkilenmiş ve yapmış olduğu sanat çalışmalarında op-art’ı ifade etmiştir. Op-art’ın temsilcilerinden olan Victor Vasarely bir çok yapıtını bilgisayar ortamında çalışmıştır. Rengin, biçimin ve ışığın arasındaki ilişkiler üzerinde çalışmalar yaparak elde ettiği sonuçları bir sanat eserine dönüştürerek dijital ortamda op-art’ın oldukça iyi bir dille ortaya koymaktadır.

2.5. Türkiye Grafik sanatındaki Op-art'ın etkisi

Yaratıcılığın temelini oluşturan ve görsel sanatların içinde yer alan tezhip, güzel yazı, minyatür, ebru gibi geleneksel sanatlarımızdan şimdilerde grafik alanında yararlanılmaktadır. Tarihe yansımış olan bu sanat eserlerinin temelinde, grafik sanatlarının payı olduğunu varsayamayız. Çünkü grafik sanatlarının oluşum süreci çalışma sonunda baskıya verilmek üzere yapılan eserlerdir.

Gazetelerin, dergilerin yayımı ile birlikte ürünü tanıtma reklam alanında önemini kazandığı için grafik sanatlara olan önemi de arttırmıştır. Fakat daha çok basın dünyasında kendine yer bulmuştur. 1960'lı yıllarda kitap yayımının artması ile birlikte, kitap kapağı üzerindeki çizimlerde büyük gelişmeler görülmüştür.

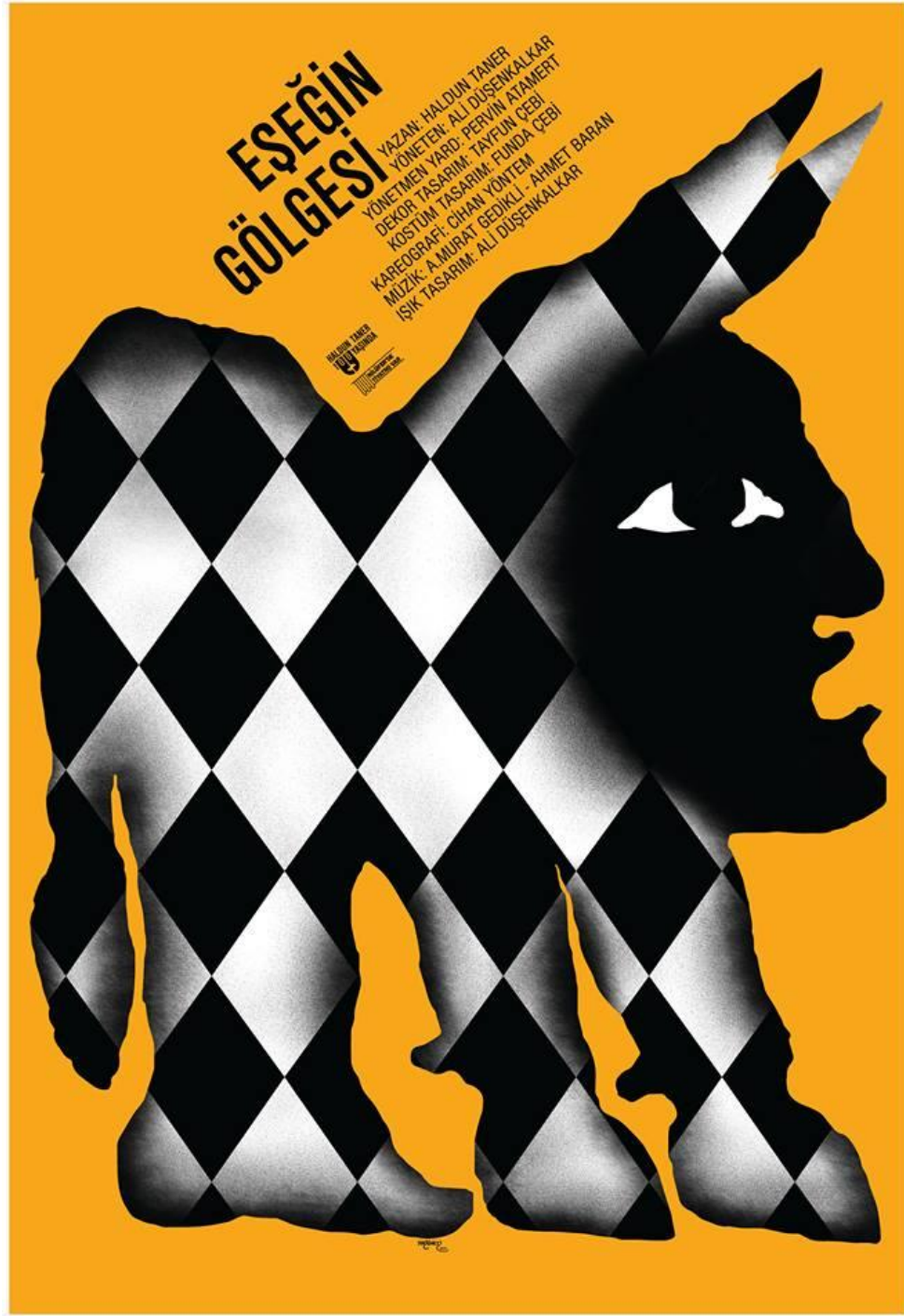
Pozitif ve negatif çizgilerin yan yana gelerek oluşturduğu etkiler 1960'larda ortaya çıkan op-art'ın etkisinin daha fazla olduğu dönemlerdir. Birkaç grafik tasarım sanatçısının yapmış olduğu eserlerde bu akımdan esinlendiği görülür. Çizgisel çalışmalar içinde olduğu çalışmalarını ortaya sunan, sanatçılara örnek olarak Yurdaer Altıntaş, Mengü Ertel, Mesut Manioğlu örnek verilmektedir.

[http://www.egelisesi.k12.tr/dosyalar/editor/file/Proje06\(1\).pdf](http://www.egelisesi.k12.tr/dosyalar/editor/file/Proje06(1).pdf)

Yurdaer Altıntaş:

1935 yılında Kars'ta doğmuştur. Annesi Polonya Krakov'dan Türkiye'ye göç eden bir aileden gelmektedir. Babası ise Girit kökenli Bursalı Şeyh Cemil Efendi'nin oğludur. Tokat, Sivas, Malatya Erzurum, Gelibolu gibi Anadolu'nun çeşitli kentlerinde geçen çocukluk yıllarında Anadolu kültürünü tanıma fırsatı bulmuştur.

Lise birinci sınıfta Güzel Sanatlar Akedemisi 'nin sınavlarına girip kazanmış resim eğitimi almaya başlamıştır. 1952 yılında Güzel Sanatlar Akademisi Süsleme Sanatları Bölümüne ve Afiş atölyelerinde eğitimini devam ettirir. Altıntaş, yüksek öğreniminin son yılında profesyonel olarak çalışmaya başlamıştır. Afiş Atölyesi'nin yüksek bölümünden 1957'de mezun olmuş, altı ay gibi kısa süren reklam ajansı deneyimlerinden sonra bağımsız çalışmayı tercih etmiştir

Resim 9

Yurdaer Altıntaş “Eşegin Gölgesi” Tiyatro Afışı

[http://www.egelisesi.k12.tr/dosyalar/editor/file/Proje06\(1\).pdf](http://www.egelisesi.k12.tr/dosyalar/editor/file/Proje06(1).pdf)

Mengü Ertel: (d. 1931, İstanbul – ö. 15 Mart 2000) bir grafik sanatçısıdır.

İstanbul Güzel Sanatlar Akademisi'ni bitiren Ertel, tiyatrolar için yaptığı dekorlarla, afişlerle tanındı. 1. İstanbul Festivali'nin afişini Mengü Ertel hazırlamıştı. Çok sayıda ödülü olan Ertel, 1998'de Devlet Sanatçısı unvanını aldı. Yurt içinde ve dışında çok sayıda sergi açan Mengü Ertel, ölümüne değin TRT-2 televizyonunda her hafta yayımlanan Cumhuriyete Kanat Gerenler adlı programın sunuculuğunu da yapıyordu..

https://tr.wikipedia.org/wiki/Meng%C3%BC_Ertel

Resim 10

Harf ve firma hakkında imaj veren bir amblem.

"Koza İnşaat Sanayii ve Ticaret A.Ş" (Mengü Ertel)

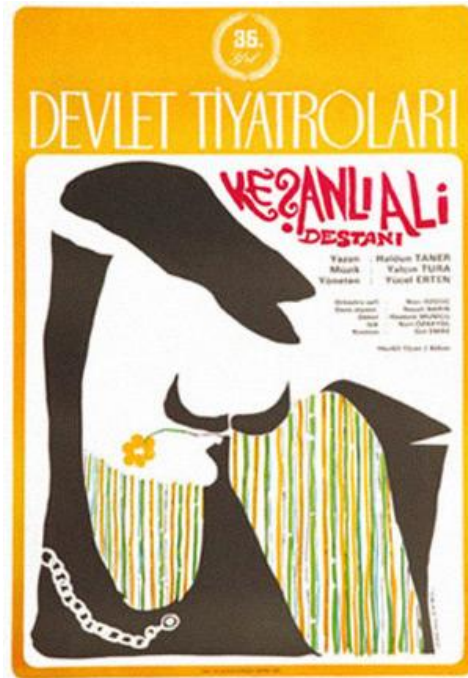
Resim 11

Kültür ve Turizm Bakanlığı Amblemi (Mengü Ertel)

Resim 12

Afiş: “Gül ve Gönül” Tiyatro Afişi (Mengü Ertel)

Resim 13

Afiş: Keşanlı Ali Destanı (Mengü Ertel)

Mesut Manioğlu: Mesut Manioğlu, 13 Şubat 1927'de Osmanlı kültürünün egemen olduğu bir ailede, İstanbul'da dünyaya gelmiştir. Bu durum sanat yaşamında önemli bir rol oynamıştır. Eski İstanbullu, Cumhuriyet Türkiye'sinde izleme şansını elde etmiş ve her iki atmosferi de soluma olanağını bulmuştur. Tüm bunlar şüphesiz sanat yaşamında izler bırakmıştır.1943 yılında DGSA' da süsleme sanatları bölümü afiş atolyesi bölümünden 1949'da mezun olmuştur. İlk profesyonel işinin basılması öğrencilik yıllarında '3 Mart Baloları' afişleri ve Tariş (şarap) afişlerinin basılmasıyla gerçekleşmiştir.

Kendi ifadesiyle "sokakta çalışmaya" başlaması 1949 yılında "İstanbul Sergisi" için yaptığı afiş ve sergileme tasarımlarıyla gerçekleşmiştir.

Türkiye'deki gelişmelerin etkisiyle arka arkaya açılan sergiler ve fuarlar, mesleki yaşamının önemli bir bölümü oluşturur. Buna en iyi örnekler: 1951'de "İzmir Beynelmilel" fuarında 'Amerikan Pavyonu' tasarımı ve bunu izleyen yıl 'Emlak Bankası Pavyonu'nun yeniden yapılanması işlerini almıştır. Bu durum Emlak Bankasıyla 10 yıl sürecek çalışmalarını başlangıcı olur.

Emlak bankasının esitli kentler inşaa etmeye başladığı toplu konut projelerinin tanıtımında da görev alır. Bunlardan en önemlisi Ataköy'de oluşturulan sitedir. Ve yine öğrencilik yıllarında yaptığı "Birleşmiş Milletler" afiş yarışmasında ödül aldı. Bu sergide dekorasyon işlerini de akademi arkadaşları Gevher Bozkurt ve Natık Soyeren ile üstlenir. Konut üreten bankanın simgelendiği amblemde ev simgesi üzerindeki kuş soyutlaması Türk Geleneksel sanatın soyut motifidir.

1954 döneminin hkmeti, Mesut Manioğlu'ndan o dönemin gelişmelerini görsel olarak yansıtmasını istemiştir. Bunun zerine Manioğlu dört afiş yapmıştır. Manioğlu, uzun yıllar ilaç sektöründe de çalışmıştır. Bunlardan bazıları ;

ibrahim Ethem Ulugay Kimya Evi

Abdi ibrahim

Roche

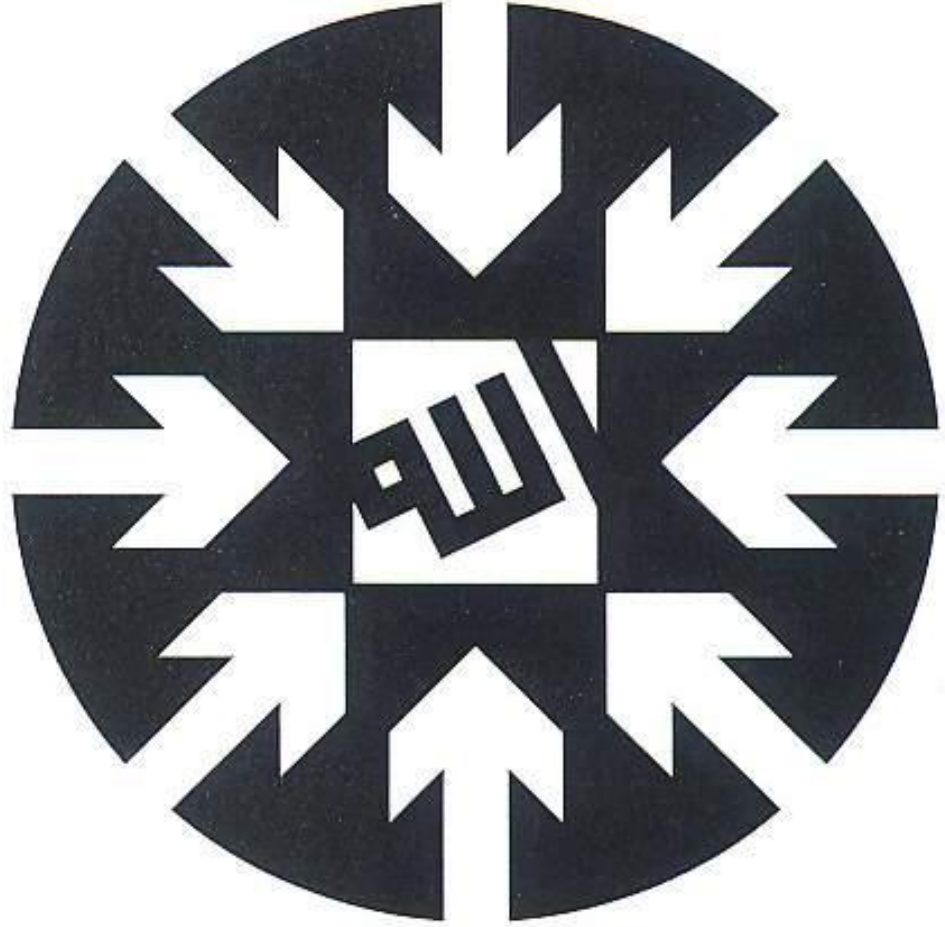
Pfizer

Tasarımlarını yaparken çok çeşitli illustirasyon üslupları kullanarak ilaçların özelliklerini biçim ve içerik ilişkini kullanarak vermiştir.

<https://prezi.com/58ckepdjquu/mesut-manioglu/>

Çalışmalarından bir örnek verecek olursak kendisinin tasvir ettiği ve hikayesini kendi üslubu ile dile getirdiği bir kabe için yaptığı amblemi anlatmaktadır:

“ Bu amblemi kabe için düşündüm. Yuvarlak form Dünya'yı, ortadaki kare de Kabe'yi ifade ediyor. Oklar, kabeye yönelişi anlatmaktadır. Ambemin siyahında ise Selçuklu yıldızı görülür.

Amblem: Resim 14 Kabe

2.6. Grafik tasarım'ın kullanım alanları

Görsel bir iletişim aracı olan Grafik tasarımın ilk amaçlarından biri bir ürün ya da bir hizmete ait olan mesajı vermektir. Bu çalışmayı ortaya koyabilmek için metinlerin ve görsellerin bir araya getirilerek algılanabilecek ve göze hoş gelecek şekilde organize edilmesidir. Uygulama alanları kendi içinde çeşitlilik göstermektedir. Baskı, ekran, hareketli film, animasyon, iç mimari gibi ortamlarda grafik tasarım hayat bulmaktadır. Aslında grafik tasarım her yerdedir. Yolda giderken tabelalarda, marketten alınan bir üründe, televizyonda, sinemada, ayakkabı kutusunda, markaların logolarında, en sevilen t-shirt'ün baskısında, film afişlerinde, albüm kapaklarında kısacası her yerdedir.

Grafik tasarım'ın kullanıldığı birçok sektör vardır. Sektörel bazlarda da değişim göstermekte kendine has üsluplar kazanmakta ve kendi içinde bir moda akımı yaratıp bu moda akımına göre hareket etmektedir. Doğadaki ve çevremizdeki her şeyden etkilenip hatta popüler kültürün etkilerini bile taşımaktadır. Grafik tasarım kelimesinin ortaya çıkışı ve ilk kez kullanılışı 20. yüzyıla ve daha eskiye dayanır. Varoluş konusu iletişim olduğu için hiç eskimez ve popülerliğini kaybetmez. İnsanlara bir mesaj vermenin veya ürün tanıtmanın en güzel ve en akılda kalıcı şeklidir. Önceden metal levhalara açılan oyuklarla yapılan bu iş, teknolojinin gelişmesiyle kendini geliştirmiş daha kullanışlı, daha özgür ve daha yaygın hale gelmiştir. El çizimi iyi olan tasarımcılar bilgisayarın ve içindeki programların gelişimi ile bilgisayar çizimlerine geçmişler hatta çizim tabletleri ile olağan üstü işler ortaya çıkarmaktadırlar.

Grafik tasarım uzmanlarının görevi ellerindeki bu sonsuz materyalleri kullanarak bir amaç doğrultusunda insanlarla iletişime geçmektir. Ancak bu sonsuz hayal gücü içinde bazı kısıtlamalar vardır ve her zaman olacaktır. Çünkü işi yaptırmak isteyen kişi, tasarımcı değildir işe kendi yorumunu getirir ve tasarımcıyı kısıtlar. Ama ne sevindiricidir ki grafik tasarım uzmanının bir olaydaki problemler için tek bir çözüm yolu değil birçok çözüm yolu vardır. Grafik tasarımcılar, kendini sürekli yenileyen bütün bu teknolojik yeniliklere ayak uyduran grafik tasarım mesleğini, iyi icra etmeleri için aynı bu meslek gibi kendilerini geliştirmeye açık olmaları ve teknolojik yenilikleri takip etmelidirler. Tasarımcının beslendiği yer

kendi çevresi, internet sayesinde bütün dünyadır. Sürekli izlemeli gözlem yapmalı ve yorumlamalıdır. Bu tasarımların insanlar için yapıldığını göz önünde bulundurursak insan psikolojisini, algıları, duyarlılıkları ve popüler kültürü öğrenmeli ve iyi analiz etmelidirler.

<http://www.makalemarketi.com/is-dunyasi/reklamcilik/3288-grafik-tasarim-ve-kullanim-alanlari.html>

3.BÖLÜM

3.1. Op-art'ın moda ve tekstildeki yeri

1960'lı yılların en popüler sanat akımlarından biri olan op art; siyah-beyaz geometrik desenleri moda sahnesine taşıyarak hem gözlerimizde, hem de duygu dünyamızda tatlı bir ilüzyon yaratmaktadır.

Özgürlüğün altın çağı olan 1960'ların Londra merkezli moda sahnesinde baskıya yer yoktur. Moda gençlerin eline geçmiş, sokaklara taşarak kendi yolunu çizmeye başlatılmıştır. Yıllardır moda alanında hakimiyetini sürdüren Paris firmalarının belirlediği kurallar yerini modernizme, hazır giyime ve yenilik arayışındaki genç tasarımcılara bırakılmıştır.

Resim 15

Modern sözcüğünden türeyen ‘mod akımı’, Londra’da takım elbise, yeşil parkalarıyla scooter’larının üzerinde hayatın tadını çıkaran genç erkek ve kısacık saçları, mini etekleriyle onlara eşlik eden genç kızların hayatlarında baş köşeye oturmuştur.

1963’den 1971’e kadar Amerikan Vogue Dergisi’nin Genel Yayın Yönetmeni olan Diana Vreeland’ın tanımıyla 1960’lar, “Olağanüstü zamanlardı. Herkes ve her şey yeni idi.” demiştir. Bu dönemde ortaya çıkan ‘op art’ akımı, tam da dönemin yenilik peşindeki gençlerine ilham verecek unsurları bünyesinde taşımaktadır.

İlk kez 1964’de Time Dergisi tarafından kullanılan ‘op art’ terimi, optik kelimesinden gelmektedir. Op art akımında amaç, geometrik unsurlar kullanarak gözde yanılsamalar yaratmaktır. Özellikle siyah-beyaz renklerde geometrik formlar tekrarlanarak, baş döndüren bir derinlik duygusu yaratılmaktadır. Akımın en önemli sanatçılarından olan İngiliz ressam Bridget Riley’in yarattığı siyah beyaz desenler, modayı da etkilemektedir.

Resim 16

Tasarımcı: Ossie CLARK

Dönemin önemli İngiliz tasarımcılarından Ossie Clark'ın op art'tan esinlenerek tasarladığı koleksiyonlar büyük beğeni kazanmaktadır. Giysilerden ayakkabılara, kravatlara, hatta araba tasarımlarına kadar verdiği ilhamla op art, tam bir moda çılgınlığına dönüşmektedir.

Günümüzde op art modası 2014 Sonbahar koleksiyonlarında Dries Van Noten, Kenzo, Christopher Kane gibi tasarımcılara ilham veren op art desenleri, Emilio Pucci'nin 2015 Sonbahar hazır giyim koleksiyonunda da karşımıza çıkmıştır. Geometrik desenleriyle ünlü İtalyan moda markası Emilio Pucci için Norveçli tasarımcı Peter Dundas tarafından hazırlanan koleksiyonda enine çizgili trikolar, siyah-beyaz desenli gece kıyafetleri op art rüzgarı estirmiştir.

http://www.cumhuriyet.com.tr/koseyazisi/225073/OpArt_moda_sahnesinde.html

Resim 17

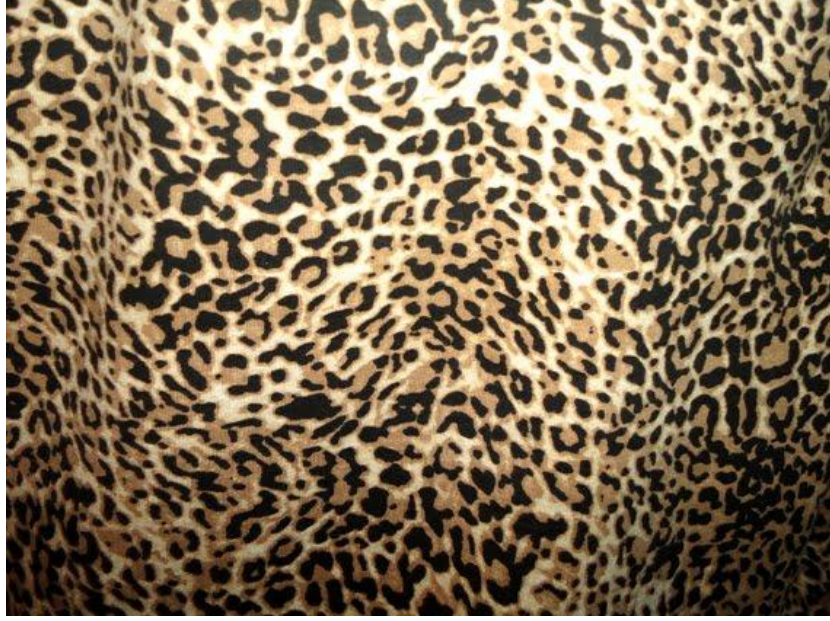
Tasarımcı: Peter Dundas

3.2 Op-art'ın doku üzerindeki grafiksel etkisi

İnsan çizer ve inşa ederken, matematik-geometri kanunlarını kullanmaktadır. Yalnız doğanın bu kural ve kanunları daha önce keşfettiğini, bitki ve hayvan organizmalarında kullanıldığını da unutulmamalıdır. En eski çağlardan bu yana spiral biçimler ve diğerleri duvarlar, mezarlar, vazolar, kumaşlar üzerine çizilmiş ve boyanmışlardır.

Yüzeyler üzerindeki çizgiler, lekeler, damarlar ve resimler görsel doku etkisi yaparlar. Fakat bunun dokunsal açıdan hiçbir etkisi olmayıp görsel algı olarak gözde bıraktığı etki önemlidir.

Her cisim bir maddeye sahip olduğuna ve her maddeye dokunulduğunda elde bir pürüzlülük duygusu hissedildiğine göre; her cismin bir dokusu vardır demektir. Ancak, elimizde hissettiğimiz bu duygular değişik çizimler üzerinde başka başkadır. Bazı cisimleri yüzeyi çok düzgün ve kaygandır. Buna karşılık bazılarının yüzeyi pürüzlüdür. Pürüzlülüğü bir kutup, yumuşaklığı başka bir kutup olarak kabul ettiğimiz takdirde, arada birçok doku kademesi olduğunu farz edebiliriz. Dokuları kabaca üç grupta toplamak mümkündür: sert (kaba) dokular, orta sert dokular, yumuşak dokular. (Güngör, 2005:63).

Resim 18

Deri üzerindeki desenler (leopar).

<http://yaptimbegendim.blogspot.com.tr/2010/08/leoparn-cazibesi-yeni-kumas.html>

Resim 19

Deri üzerindeki desenler (Dalmaçya köpeği)

<http://www.kumasci.com/urun/dalmacya-desenli-kumas/2638>

Resim 20

Deri üzerindeki desenler (Zebra)

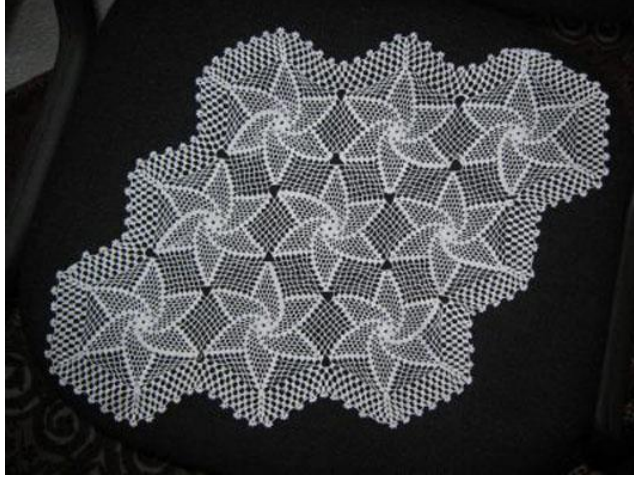
<http://www.kumasci.com/urun/beyaz-kaplan---zebra-desenli-kumas/2062>

3.2.1 Dokuların Sınıflandırılması

Dokular iki ana grupta toplanmaktadır:

Doğal dokular, yapay dokular (Görsel dokular).

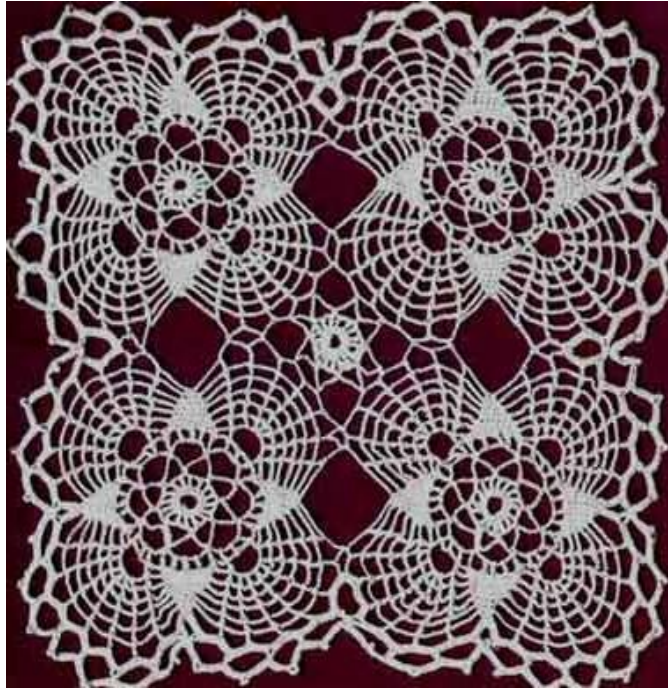
Cisimlere dokunmakla hissedilen dokulara *doğal* (tabii) *dokular* denmektedir. El örgüleriyle ve kumaş dokumalarıyla oluşan dokular da doğal dokular grubuna girmektedir.

Resim 21

Tıg ile oya örgüsü

<http://medcezir.net/2015/04/oda-takimi-dantel-modelleri/>

Resim 22

Tıg ile oya örgüsü

<http://medcezir.net/2015/04/oda-takimi-dantel-modelleri/>

Bunlarda başka bir de yapay (suni) dokular vardır .Örneğin, herhangi bir cismin resmini yaparken onun yüzeyinin pürüzlük derecesi bir takım taramalar ve noktalar yardımıyla belirtilir ki kağıt üzerine resmedilen bu doku bir yapay dokudur.Çünkü resme el ile dokunulursa; elde hiçbir zaman o cismin yüzeyinde gerçekte hissedilen doku etkisi hasıl olmamaktadır.Buna karşılık gözle bu resme bakıldığında o cismin yüzeyindeki pürüzlülük derecesi oldukça iyi anlaşılmalıdır.Bu bakımdan yapay doku malzemeye vermek istediğimiz pürüzlülüğü anlatmak üzere tasarda ve ayrıntıyı (detay) resimlerinde çok kullanılmaktadır.

Doğal dokular;

Resim 23

Kumul çöl doku

<http://tr.depositphotos.com/41595313/stock-photo-sand-dune-desert-texture.html>

Resim 24

Damla dokusu

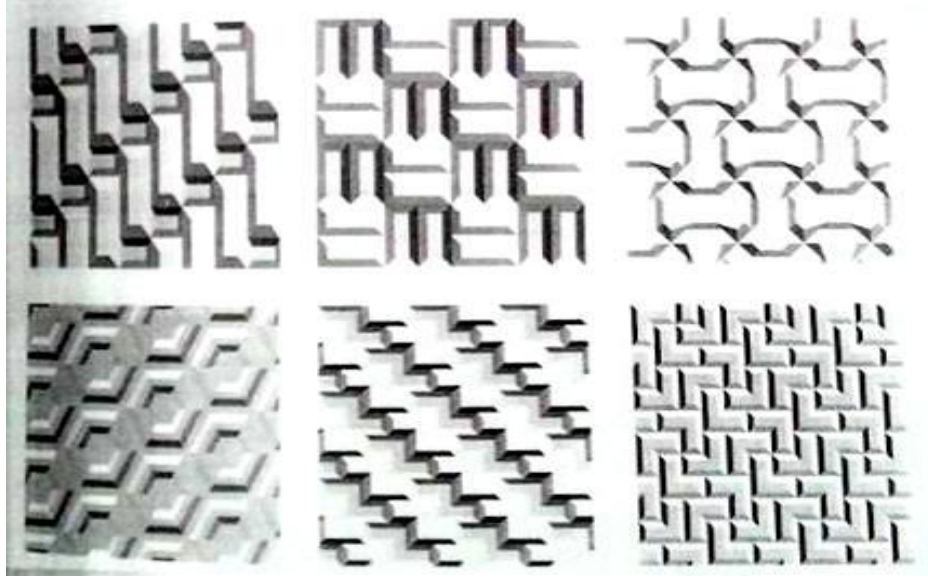

Resim 25

Ağaç dokusu

Yapay dokular;

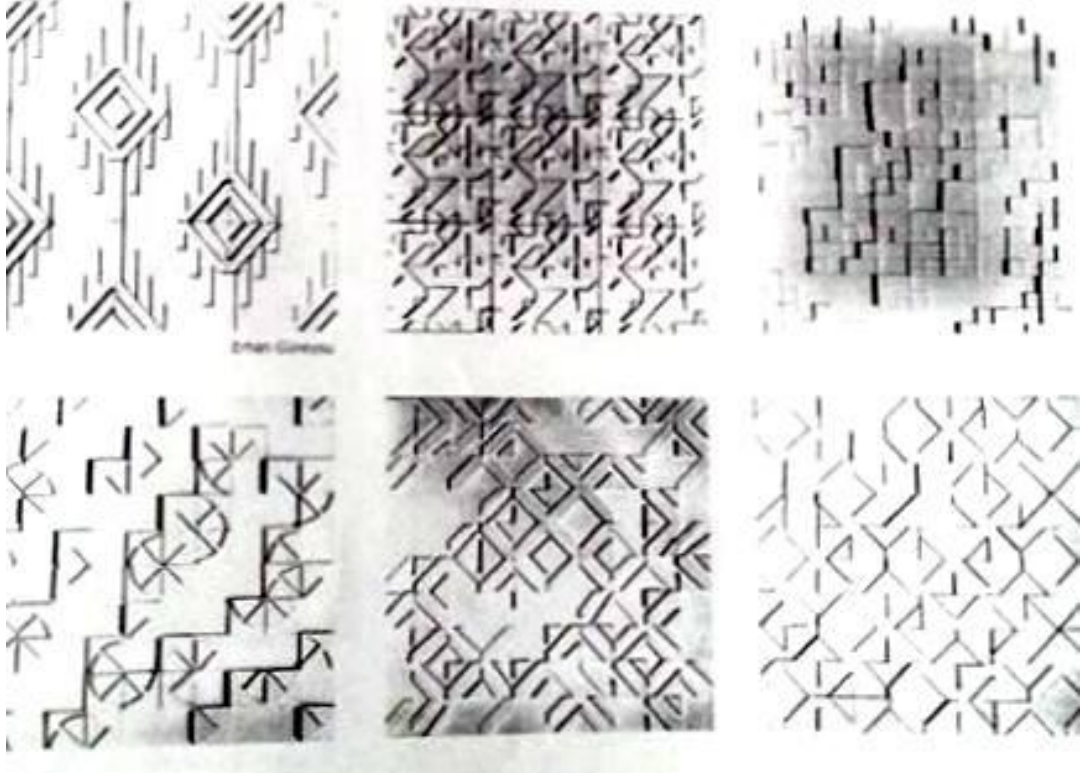
Bu resimler bilgisayar ortamında hazırlanmaktadır. Değişik yüzeylerdeki gölge farklarından yüzeylerde bir takım girinti ve çıkıntılar gözlenmektedir. Fakat bunların her biri üzerine el ile dokunulunca gerçek bir pürüzlük duygusu hissedilmez.

Resim 26

Yapay dokular

Bu yüzden böyle resimler ve fotoğraflardaki bu türlü görüntüler gerçek doku değil yapay dokudur. Bunlar yapılmış bir dokulu çalışmayı belgelemekte ya da yapılacak bir işi ilgiliyse anlatmakta kullanılmaktadır. Bu resimlerdeki görüntüler geometri birimlerle oluşturulmuştur. Serbest biçimlerle ve serbest düzende de yapay doku (görsel doku) oluşturulmaktadır. (Güngör, 2005:s67)

Resim 27

Yapay dokular

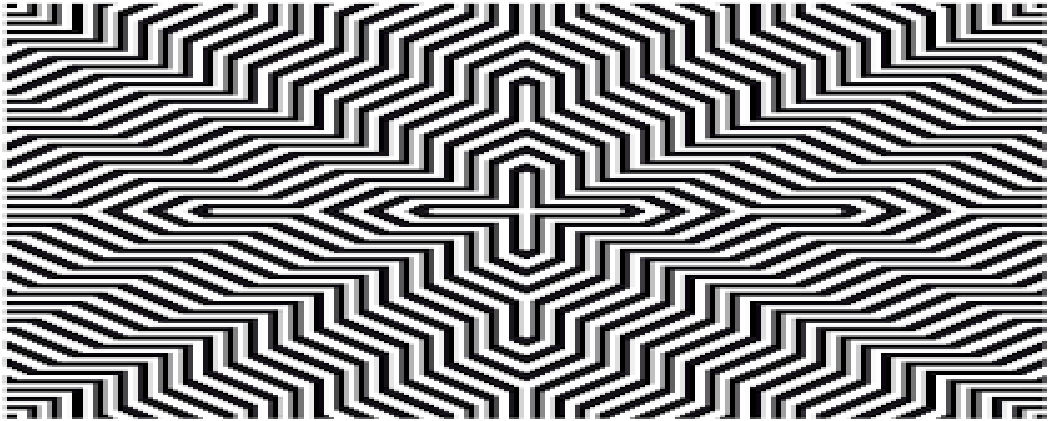
3.2.2 Yapay doku (Görsel doku) Oluşturma

Gölgeleme ve değer farklarıyla (kurşun kalem, boya, tarama), noktalama ile, çizgilerle (yatay, dikey, eğik, çok yönlü), biçimlerle, fotoğraf ve baskı teknikleri ile ve son olarak kırık dalgalı yüzeylerle yapay dokular oluşturulmaktadır. (Güngör, 2005:s67)

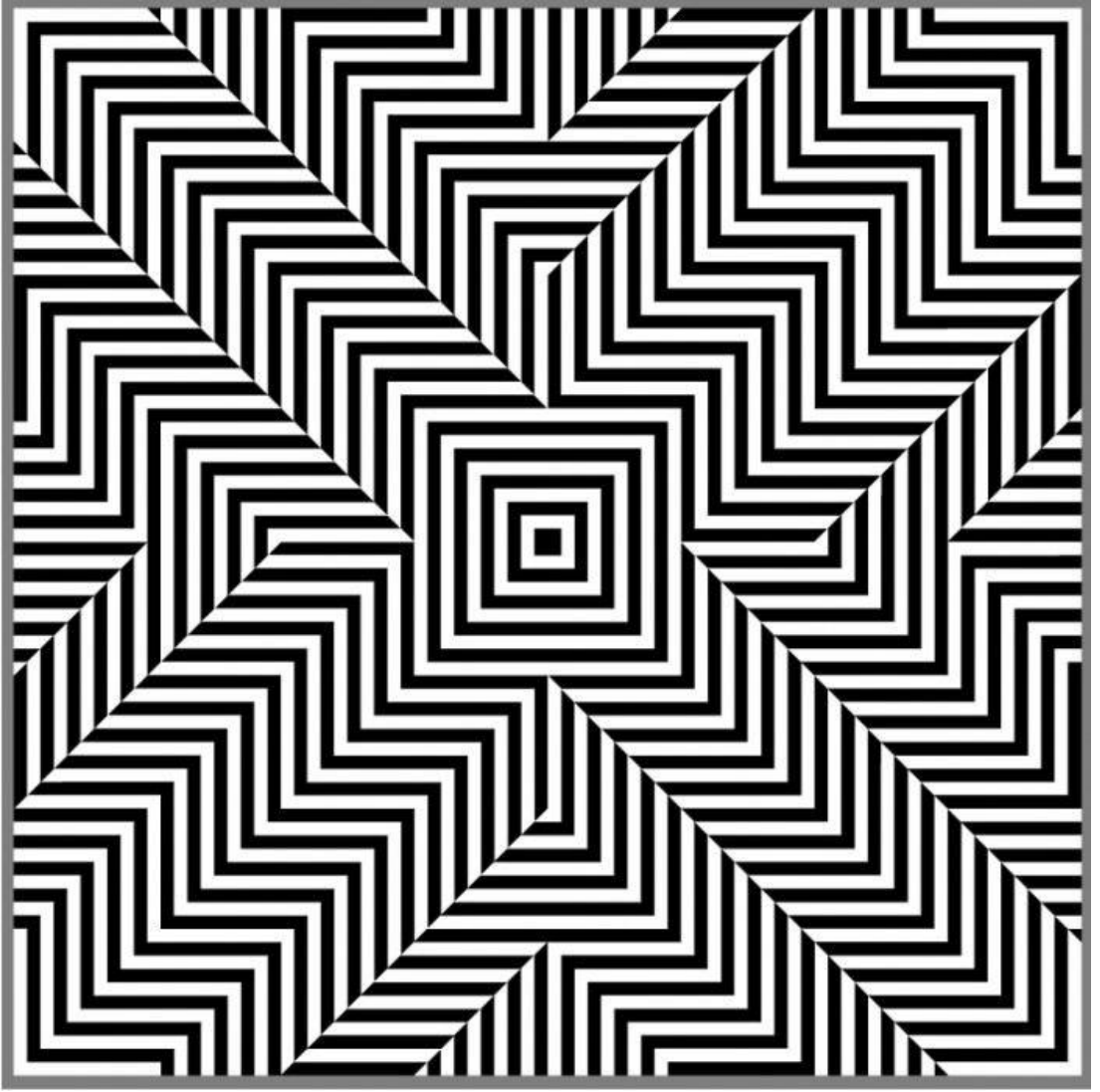
Resim 28

Düzenli yapay (görsel) doku örnekleri

Resim 29

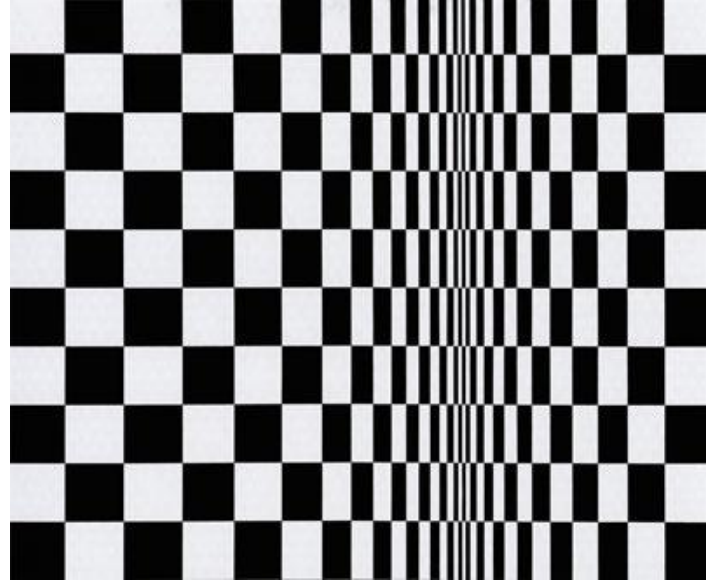
Düzenli yapay (görsel) doku örnekleri

Resim 30

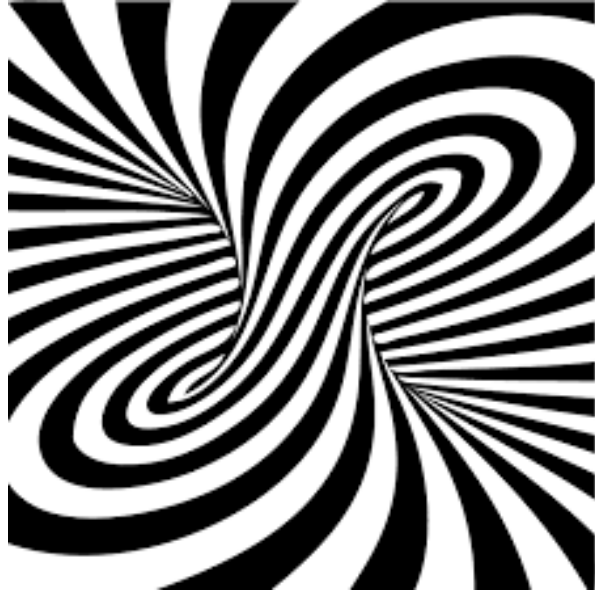
Düzenli yapay (görsel) doku örnekleri

Bunlara düzenli bir görünüm vererek uygulanırsa buna düzenli yapay dokular denirken doku yoğunlukları farklı ise yani doku oluşturan bu öğeler düzensiz bir biçimde görüş alanına dağılmış ise verilen örneklerde olduğu gibi bunlara da düzensiz dokular adı verilmektedir.

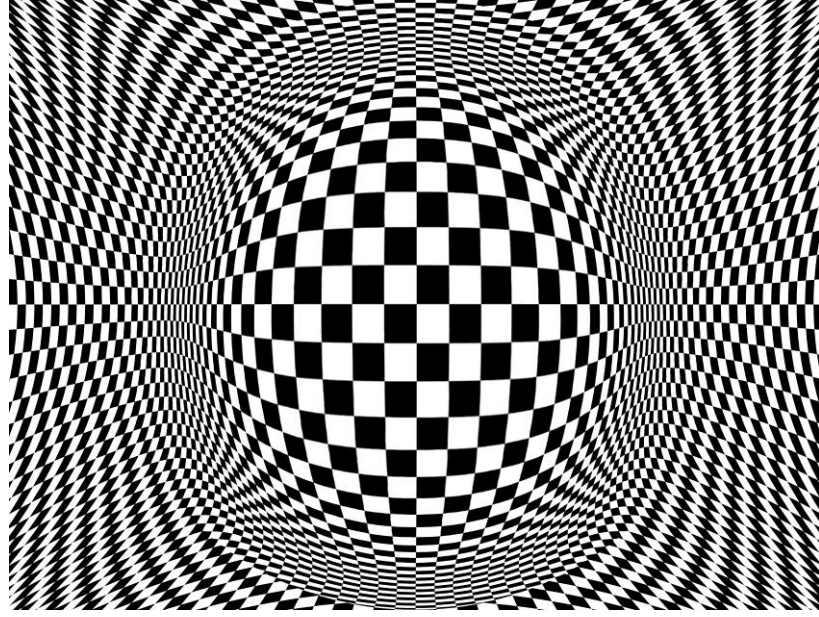
Resim 31

Düzensiz yapay (görsel) doku örneği

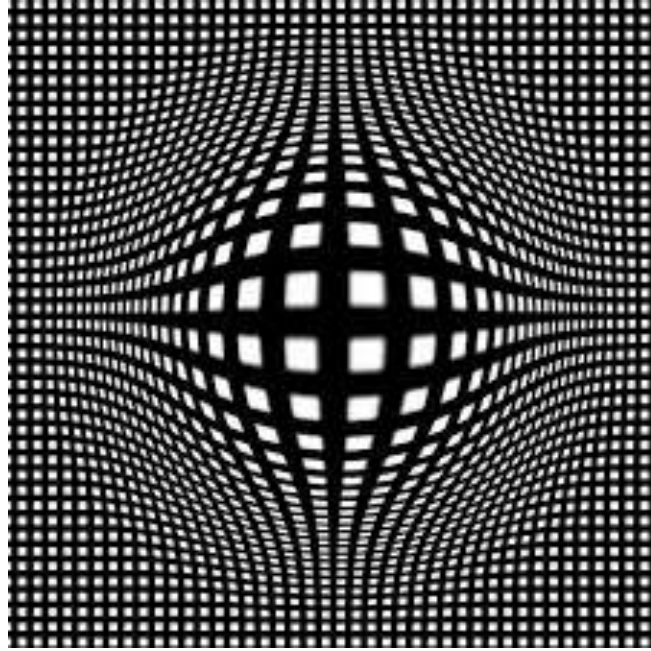
Resim 32

Düzensiz yapay (görsel) doku örneği

Resim 33

Düzensiz yapay (görsel) doku örneği

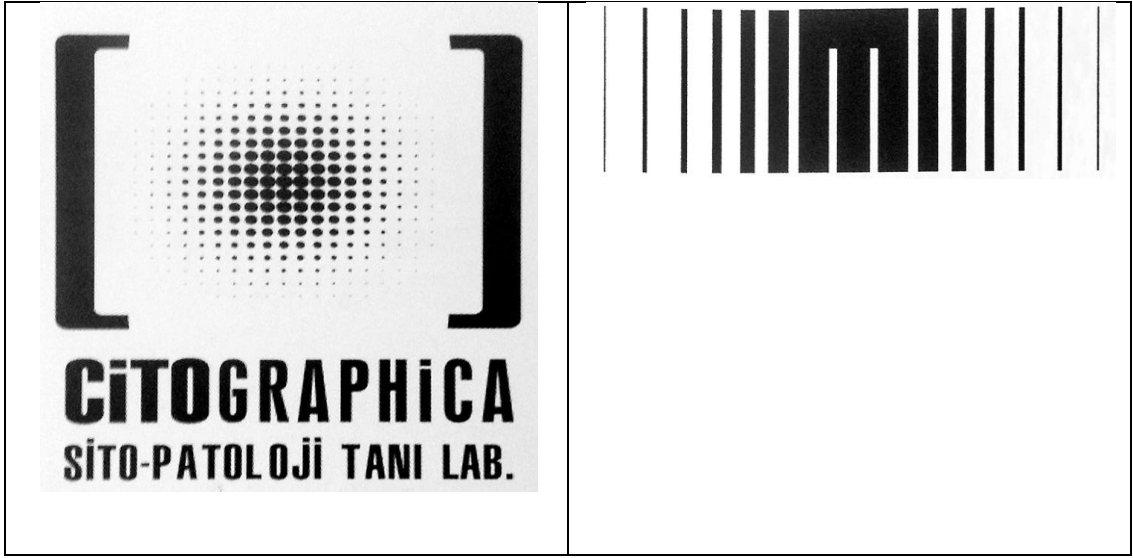

Resim 34

Düzensiz yapay (görsel) doku örneği

3.3. Türk ve Yabancı Grafik Sanatçılarının Optik Amblem Çalışmaları

Türk ve yabancı grafik sanatçılarının yapmış oldukları Amblem çalışmaları negatif ve pozitif etki taşımaktadırlar. Görsel etkisi oldukça güçlü tasarımlar olan optik amblemleri, genellikle iç içe geçen elipslerden, negatif ve pozitif unsurlardan oluştuklarını, kolay fark edilen ve modası kolay geçmeyen kalıcılığa sahip olan amblemlerin örneklerini ve tasarımlarını yapan sanatçıları aşağıda olduğu gibi göstermektedir.

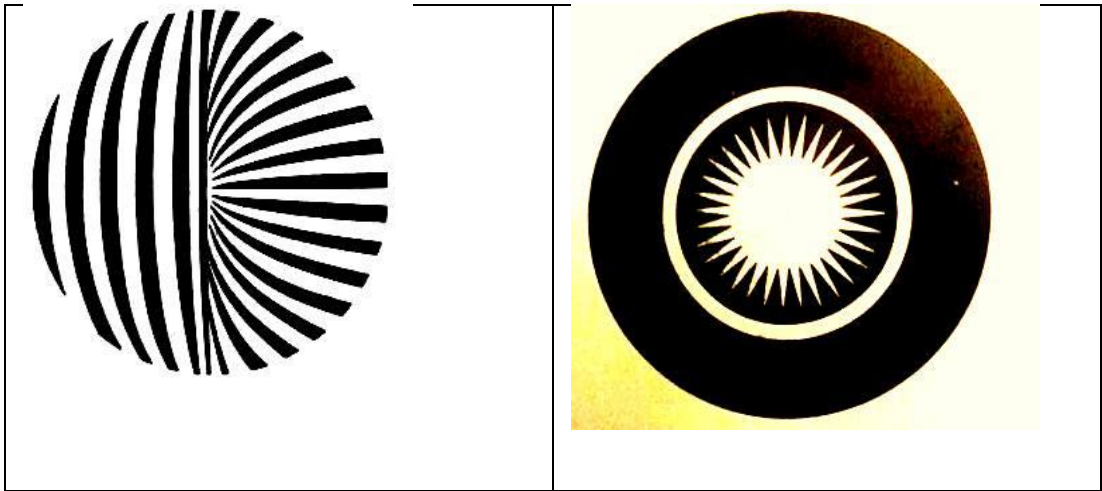

Resim 35

Resim 36

Tasarımcı : Canan Sürer

Tasarımcı : Canan Çekiç

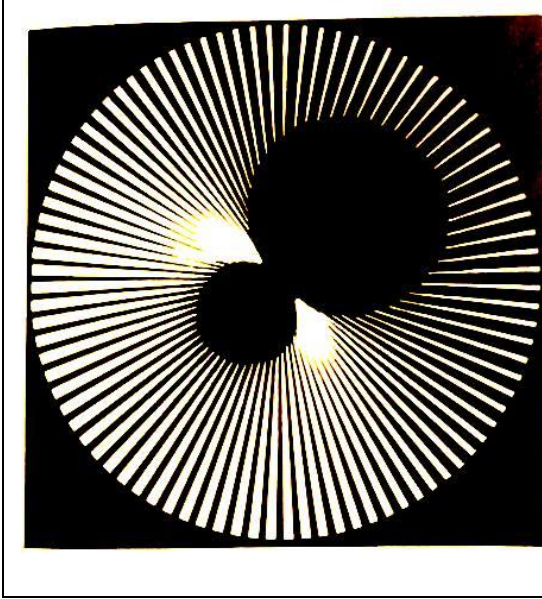

Resim 37

Resim 38

Tasarımcı: Furniture Manufacturer

Tasarımcı: Clothing Wholesaler

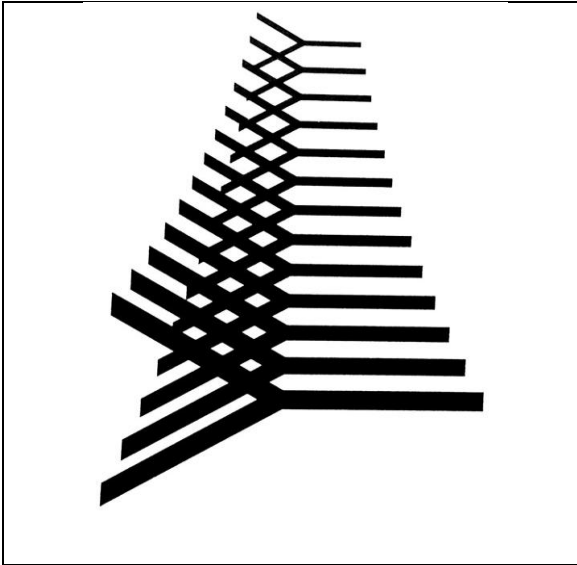
Resim 39

Tasarımcı: Franco Grignari

Resim 40

Tasarımcı: June Fraser

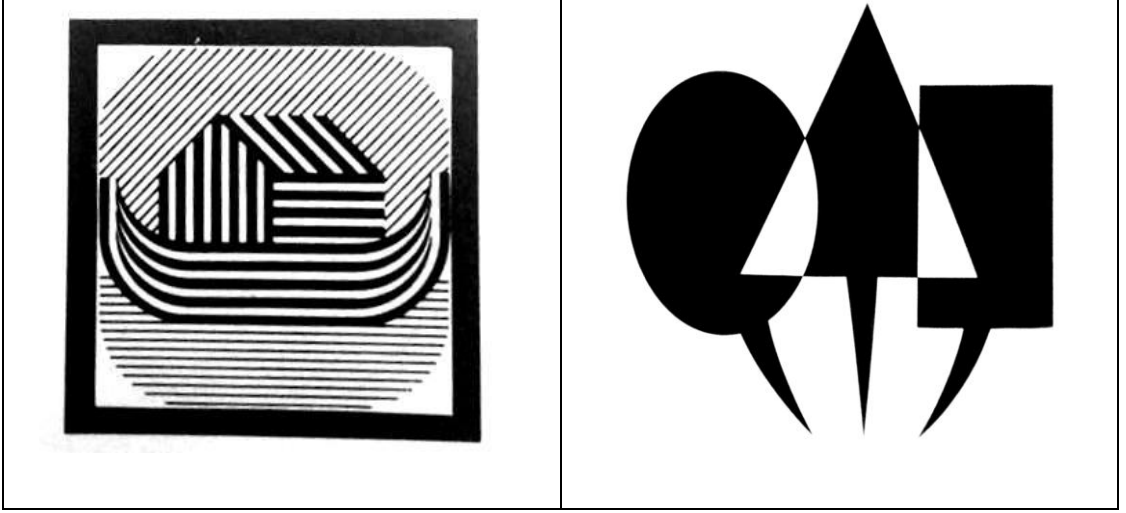
Resim 41

Tasarımcı: Murat Celep

Resim 42

Tasarımcı: Ali Ergün

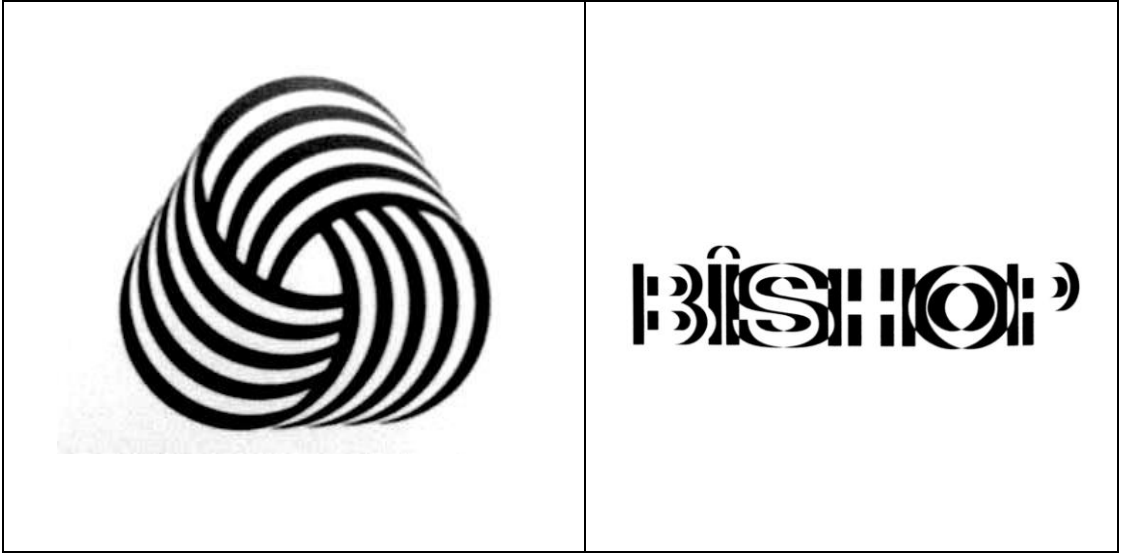

Resim 43

Tasarımcı: Theo Manson

Resim 44

Tasarımcı: Savaş Çekiç

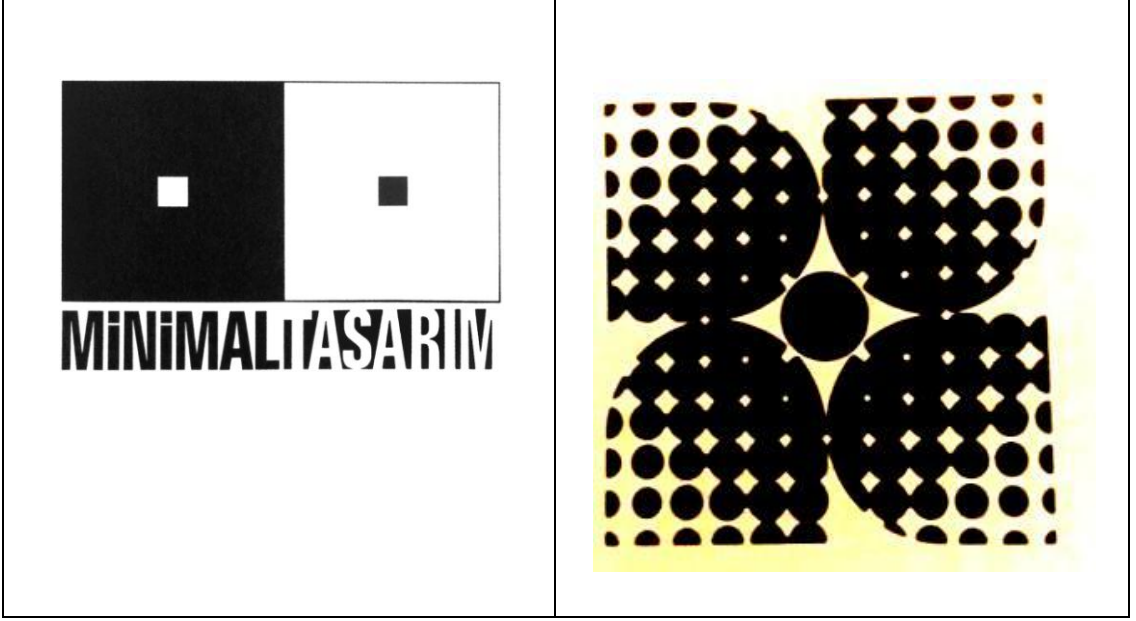

Resim 45

Tasarımcı: Francesco Saroglia

Resim 46

Tasarımcı: Esen Karol

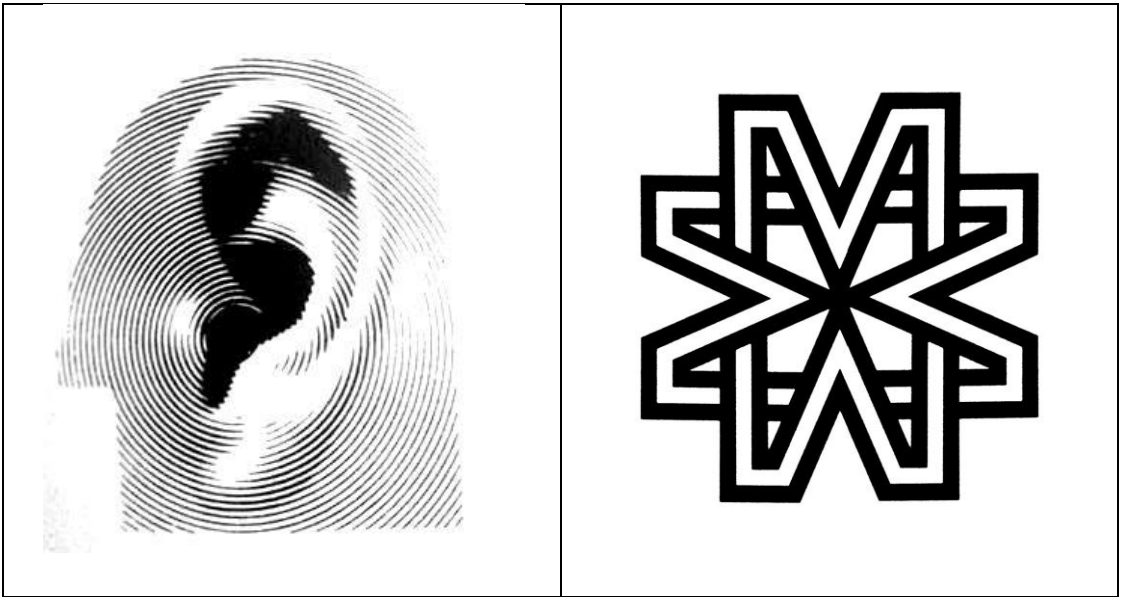

Resim 47

Tasarımcı: Tüba Ergon

Resim 48

Tasarımcı: Kurt Stadelmann

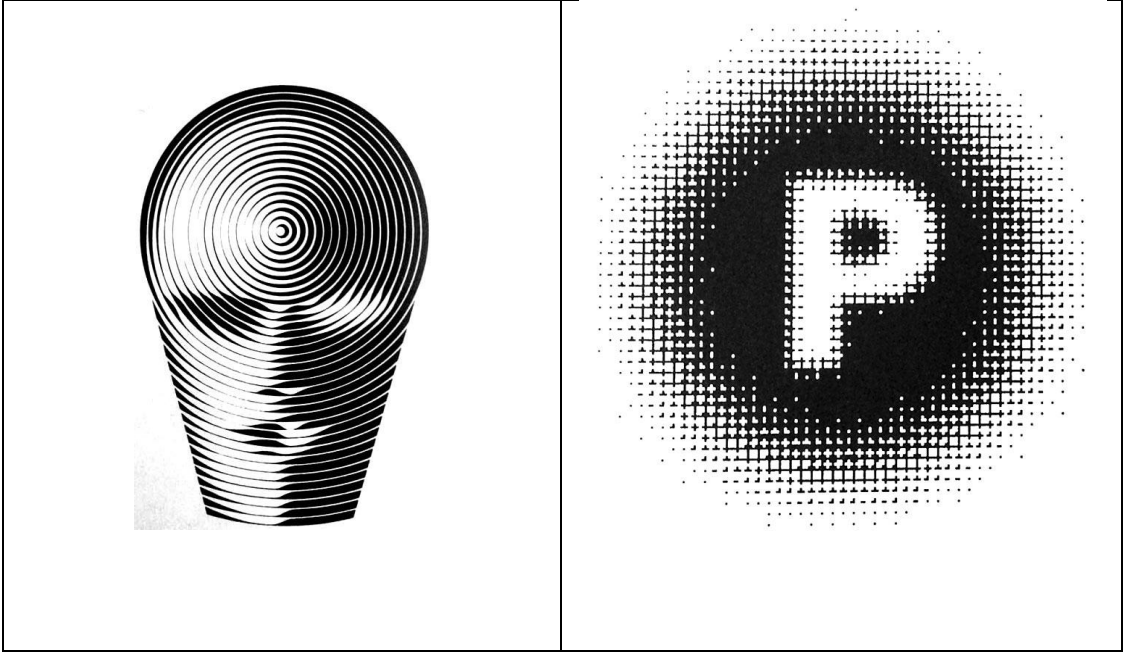

Resim 49

Tasarımcı: Dick Krueger

Resim 50

Tasarımcı: Ömer Akın

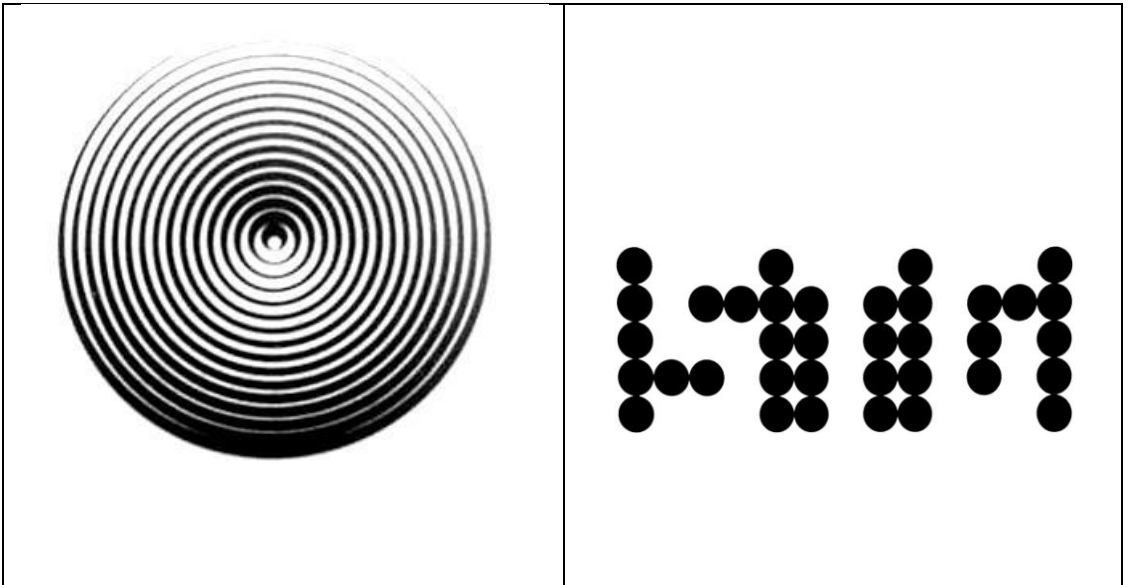

Resim 51

Tasarımcı: Victor Vasarely

Resim 52

Tasarımcı: Savaş Çekiç

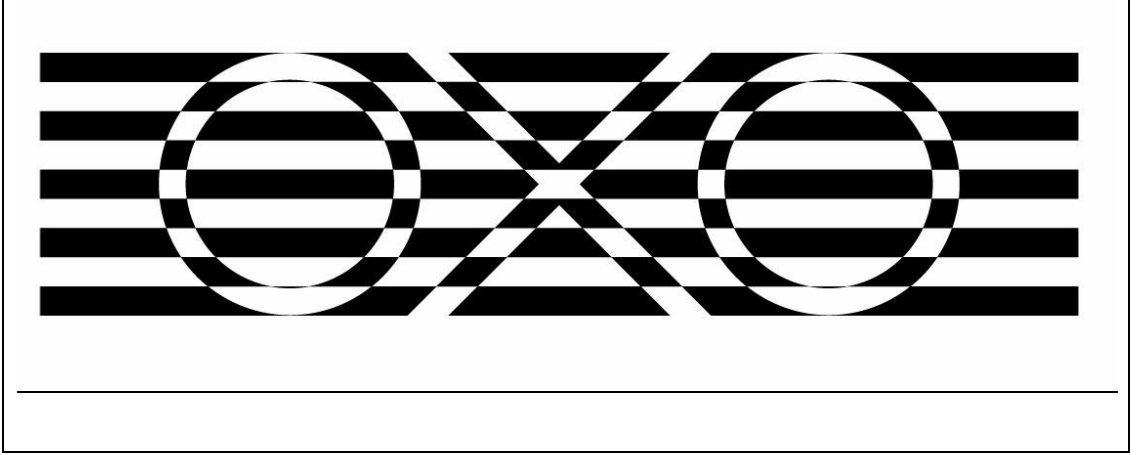

Resim 53

Tasarımcı: Franco Grignani

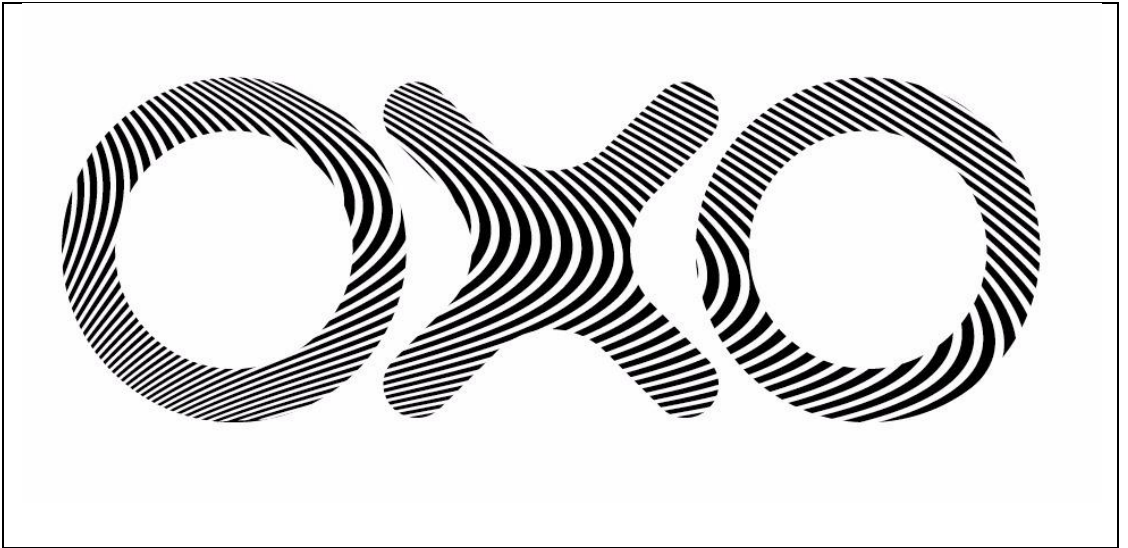
Resim 54

Tasarımcı: Ahmet Başar

Resim 55

Tasarımcı: Can AVCILAR

Resim 56

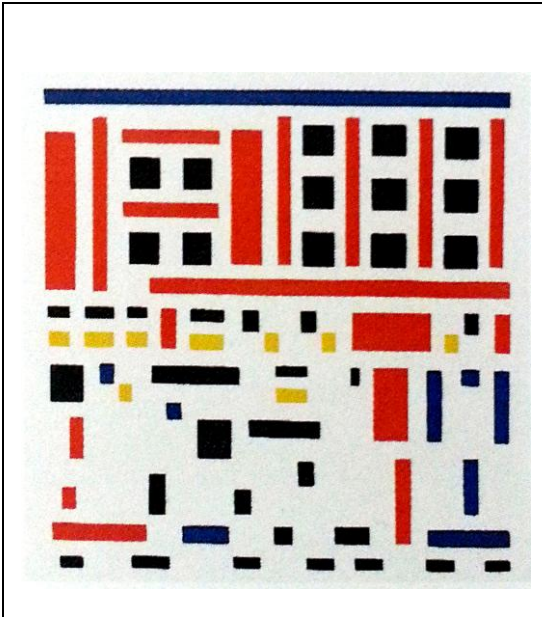
Tasarımcı: Can AVCILAR

3.4.Çağdaş sanat eserlerinde etkisi olan Op-art sanatçıları ve eserleri

Modern sanatçılar taslağın anlatıma ve yaratıcılığa engel olduğu görüşünü savunuyorlardı. Bu görüşü savunmalarında hiç kuşkusuz optik görüntüye dayanan plastik sanatların önemini kaybedip psikolojik görüntünün önem kazanması ve bir ön çalışma olan taslağın, ruhsal gerilimlerin anlatımına engel olduğu inancı da etkendi. Artık sanat, doğayla bağlarını koparıp yaratma özgürlüğüne kavuşuyor ve evrene açılıyordu. Yine duyguların son derece rahat bir şekilde dışa vurumu da modern resme boyut getirmiş, bireyselliği, konu edinirken toplumsal olaylarla da ilgilenmiş bu olayları da konuları arasına almıştır. Modern sanatçı XIX. yüzyılın son çeyreğinden bu yana yarattığı makinenin kölesi olan insanı, aşırı mekanik ve endüstrinin içinde rutinleşen insan yaşamını, çalışmalarında konu edinmiş ve kendi üslubu içinde yorumlamıştır.

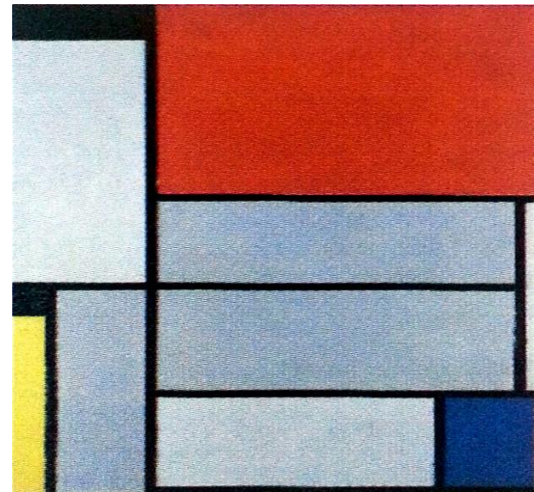
(<http://www.narsanat.com/wpcontent/uploads/2011/09/16birkavramolarakmodernizm.pdf>)

Modernizmin kendi içersinde imkan sağladığı ve op-art'ı içinde konu edinen belli başlı sanatçılar ve bu sanatçıların yapmış oldukları çalışmalar aşağıdaki örneklerde görülmektedir.

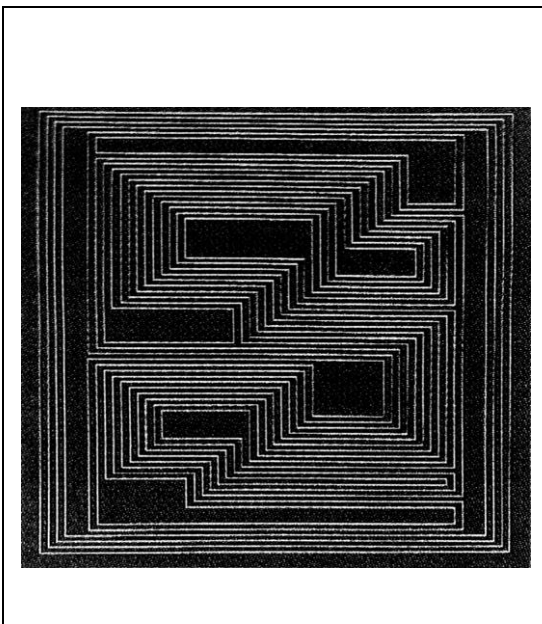
Resim 57

Van Der Leek 1917

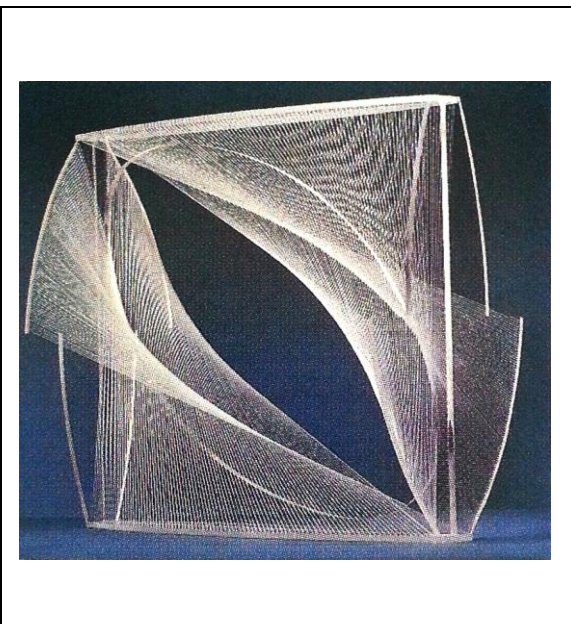
Resim 58

Mondrain, 1921

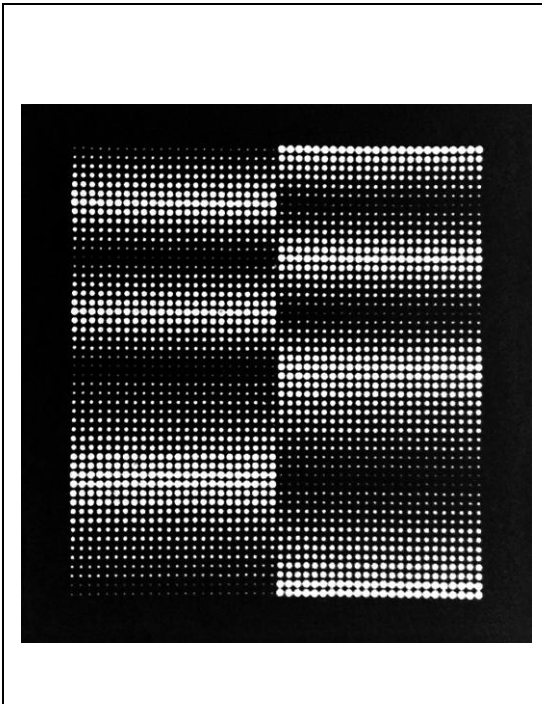
Resim 59

Albers, 1942

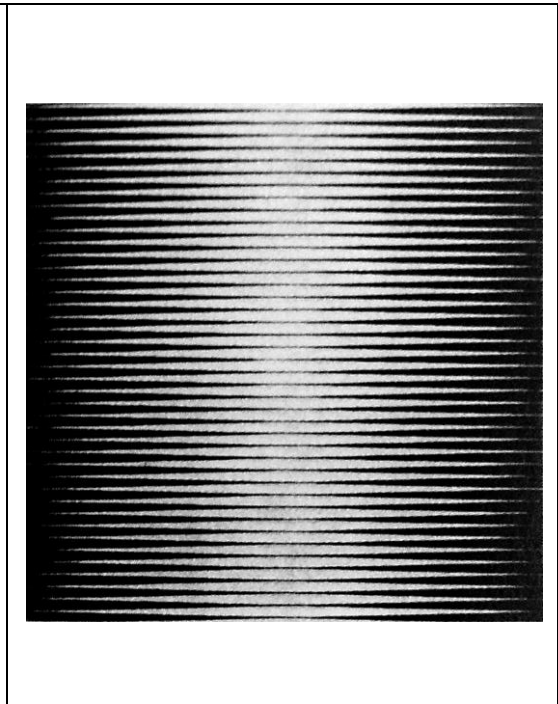
Resim 60

Gabo, 1942/43

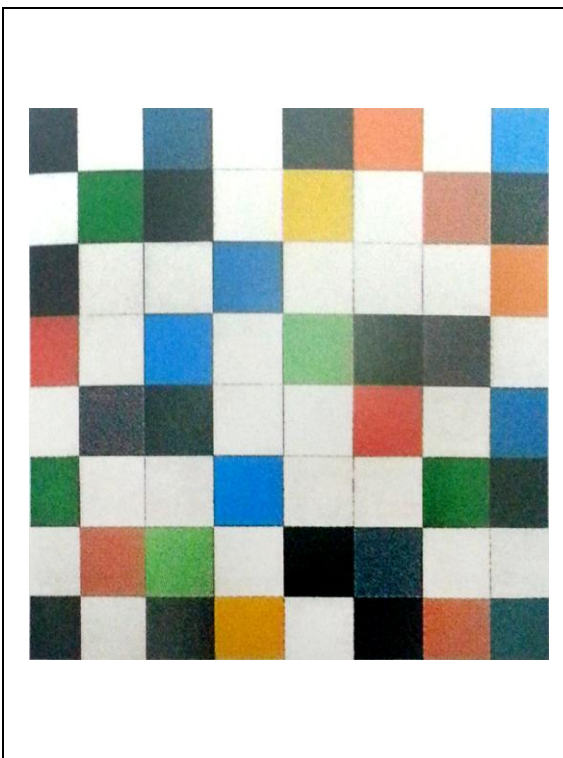
Resim 61

Mavignier, 1965

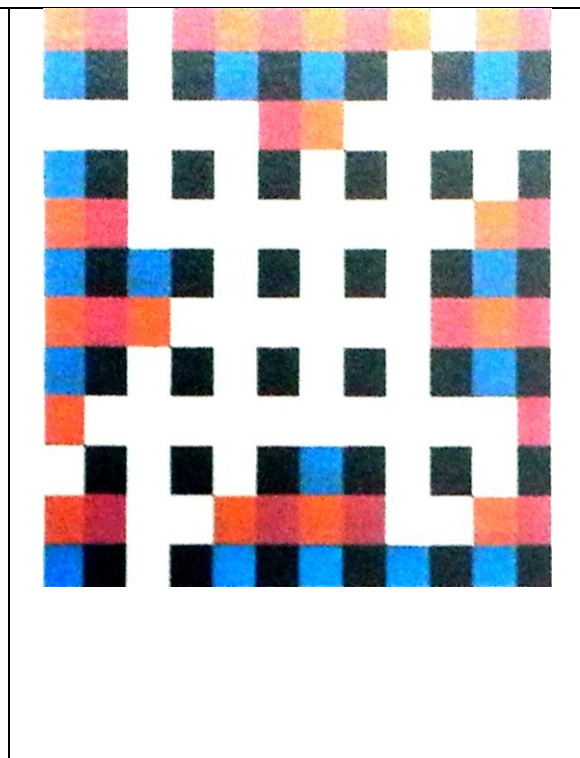
Resim 62

Alviani, 1967

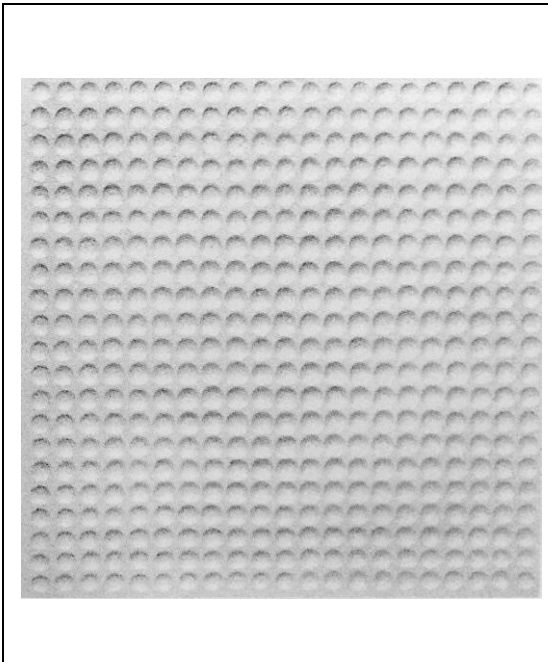
Resim 63

Kelly, 1951

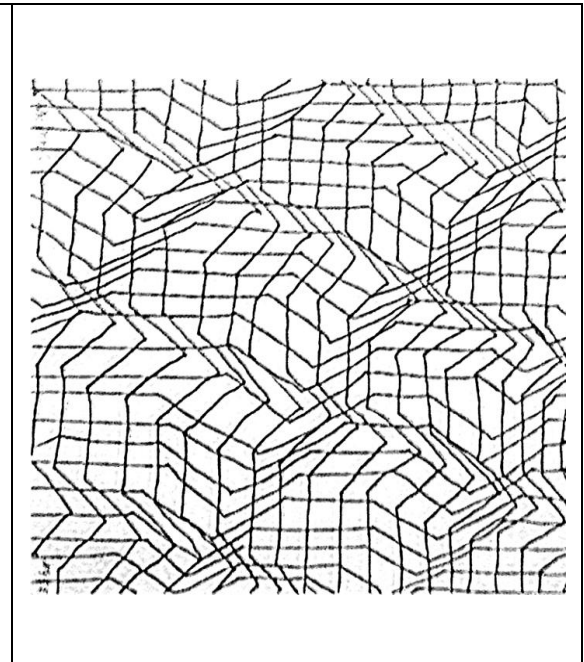
Resim 64

Lohse, 1962

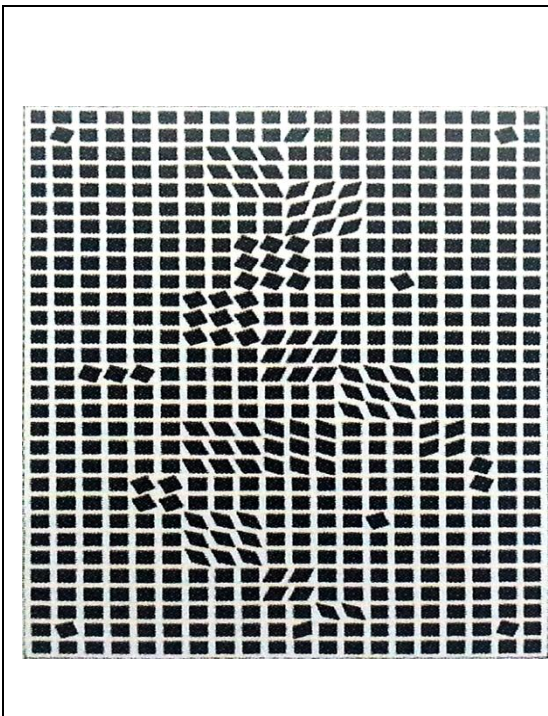
Resim 65

Von Greavenitz, 1959

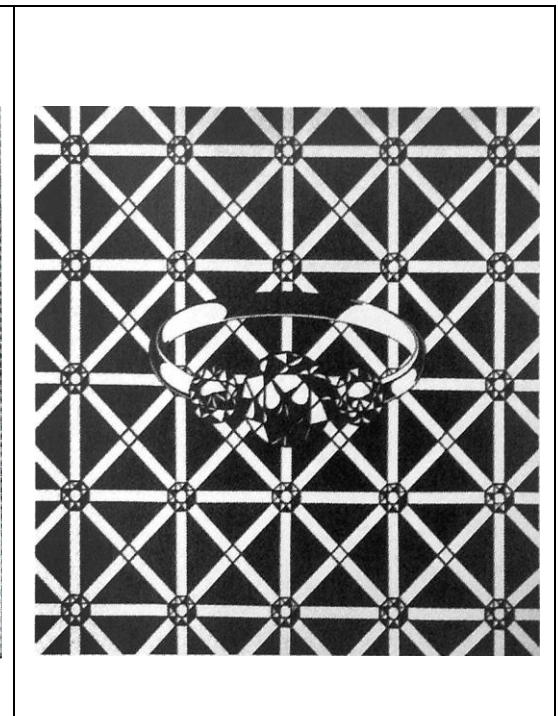
Resim 66

Wilding, 1955

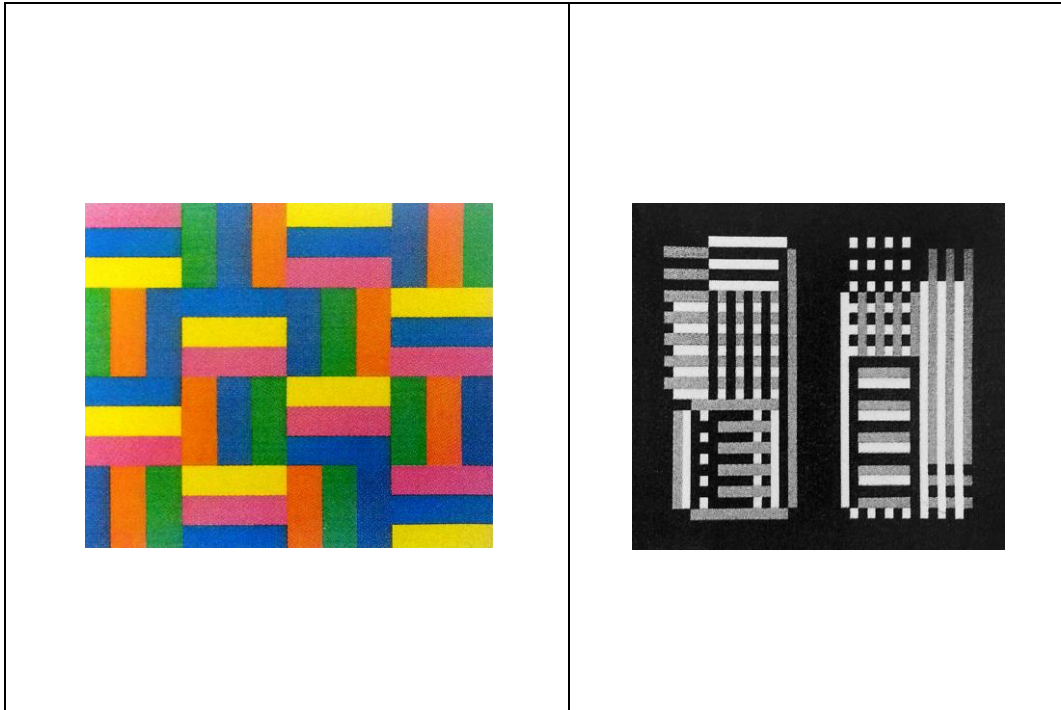
Resim 67

Victor Vasarely: Tlinko, 1956

Resim 68

Cauldfield, 1963

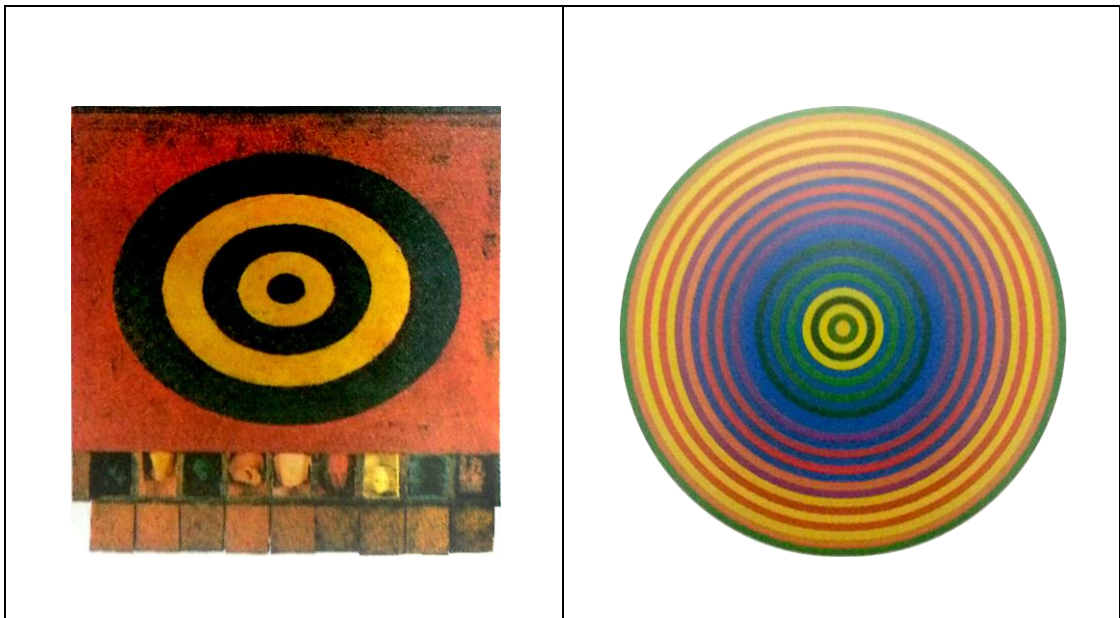

Resim 69

Lohse, 1944

Resim 70

Albers, 1929

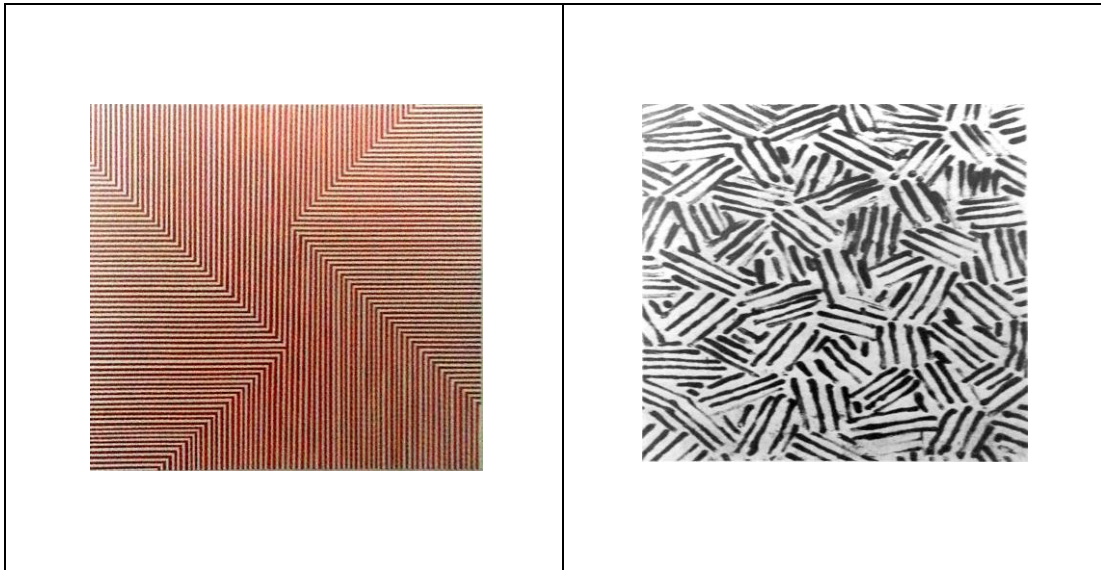

Resim 71

Johns, 1955

Resim 72

Le Parc, 1969

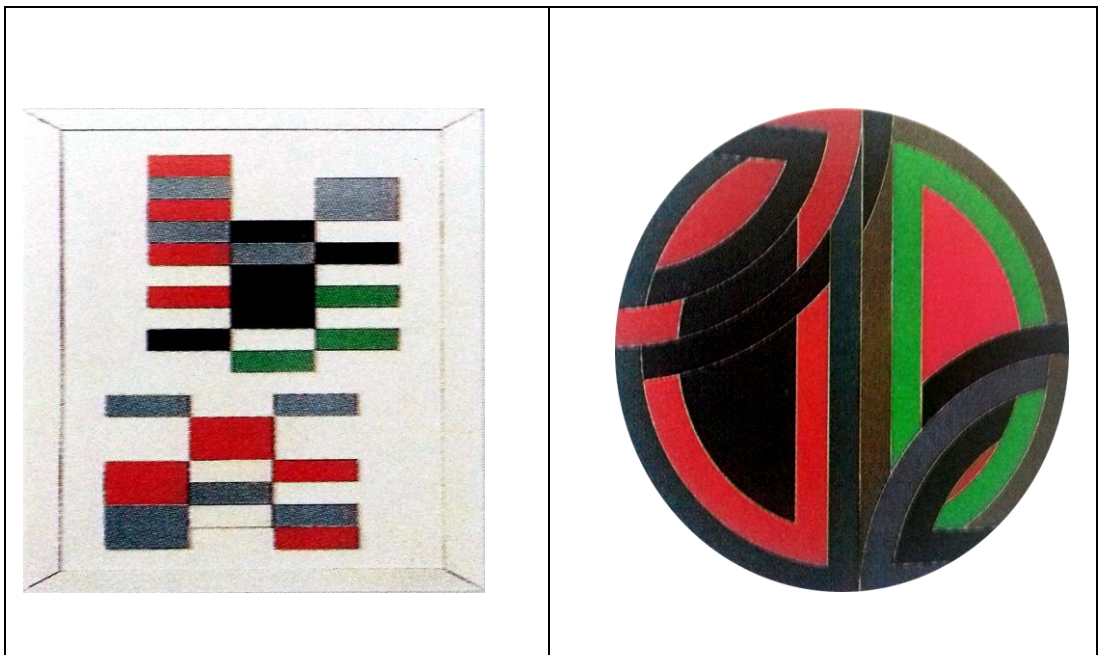

Resim 73

Resim 74

Morellet, 1954

johns, 1978

Resim 75

Resim 76

Taeubar-arp, 1957

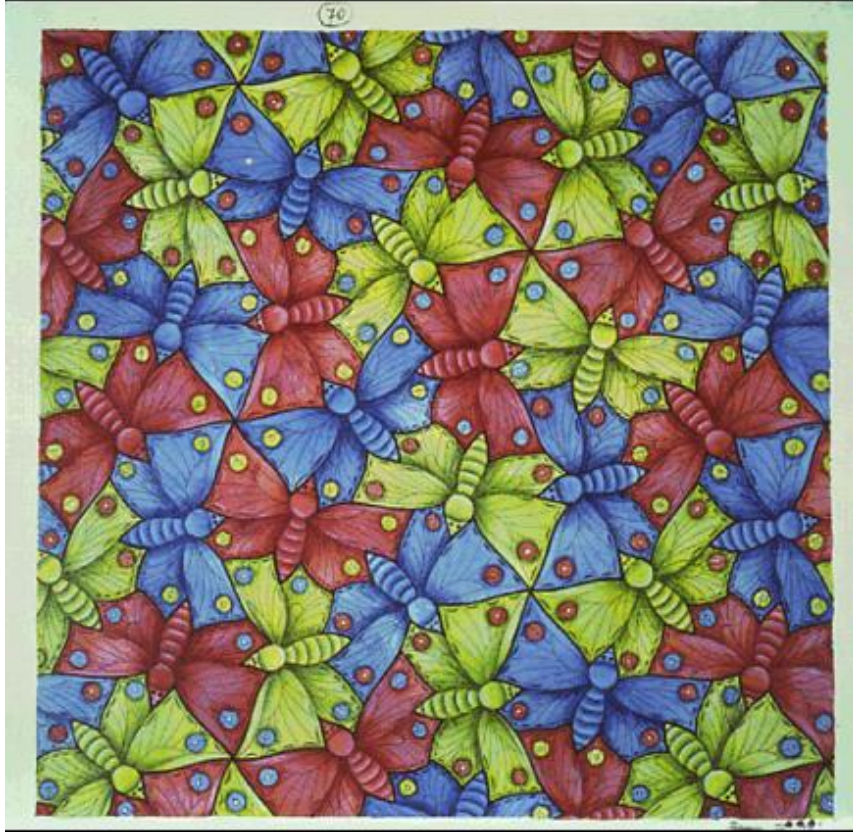
Stella, 1968

3.5. Escher'in op-art eserlerindeki etkisi

Boyutlar ve boyutlar arası geçişte sanatsal bir yön aradığında M.C.Escher ismi ile karşılaşmaktadır. Emekleyen, yüzen, yükselen ama her zaman bir düzlemi kendi kopyalarıyla dolduran figürlerin oluşturduğu yaklaşık 150 eser ortaya koyan, resim ve matematiği birleştiren eserleriyle tanınan Maurits Cornelis Escher eserlerinde yansımalara, sonsuzluğa, optik bir algıya yer vermiştir. Escher'in iç içe geçmiş bezemelerle dolu olan çizimlerini renklendirmedeki titizliği, renk simetrisi alanında çalışan matematikçilerin daha sonraki çalışmalarına ışık tutmuştur. Bugün eserleri bu kavramları açıklamak için sık sık kullanılmaktadır.

1954'de Amsterdam'da yapılan Uluslararası Matematik Kongresi ile eşzamanlı gerçekleşen sergisi ve 1959 yılında yayınlanan ilk kitabının , bilim adamları ve matematikçiler üzerinde süregelen bir etkisi vardır. Escher, bu çalışmanın ardındaki asıl itici gücün "*çevremizdeki doğada bulunan geometrik yasalara olan derin bir merak*" olduğunu yazmaktadır.

Sanatçı, grafik çalışmaları ile fikirlerini betimlerken, bilimin temel fikirlerini belirgin görselliklerle açıklamaktadır.

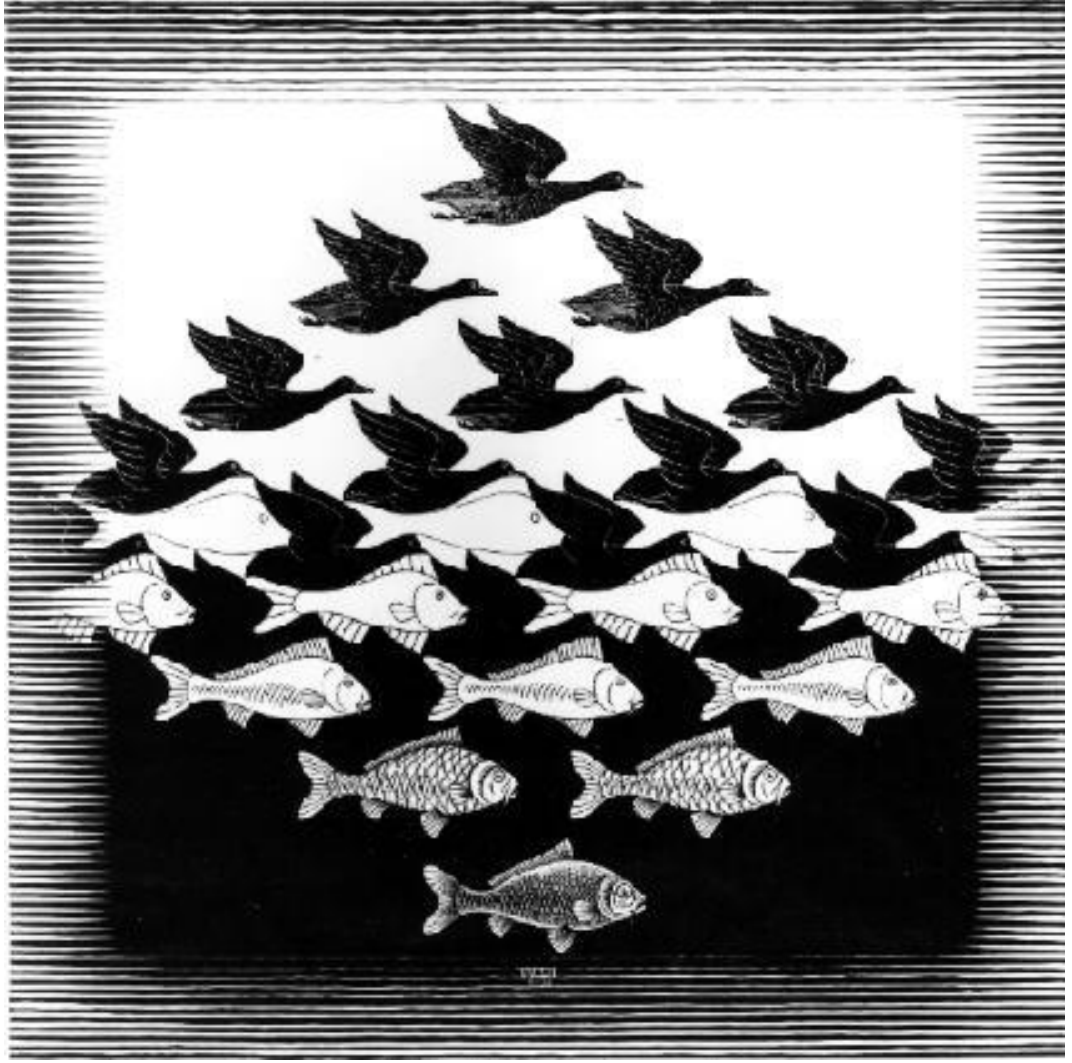
Resim: 77

Kelebekler-Üçgen sistemi, 1948

M.C.Escher

Escher'in çiziminde kelebekler kağıdı rastgele dolduruyorlar gibi görünseler de, her biri hassas bir şekilde yerleştirilmiş ve çevrelenmiştir. Kelebeklerin kullanıldığı resimde olduğu gibi bir bezeme prensip olarak sonsuza kadar devam ettirmiş ve bu sonsuzluğun bir öngörüsünü sağlamıştır. Escher, sonsuzluğu tek bir kağıdın sınırları içerisinde görmekten mutluluk duymuştur.

Escher çizimlerini gözüyle gördüklerinden değil aklından ilham alarak yapmaya başlamıştır. İnsan gözlemleri ve anlayışındaki belirsizliklerin portresini yapıp, kavramlara görsel tanımlamalar vermeye başlamış ve böyle yaparak da kendini matematik kurallarının hüküm sürdüğü bir dünyada bulmuştur.

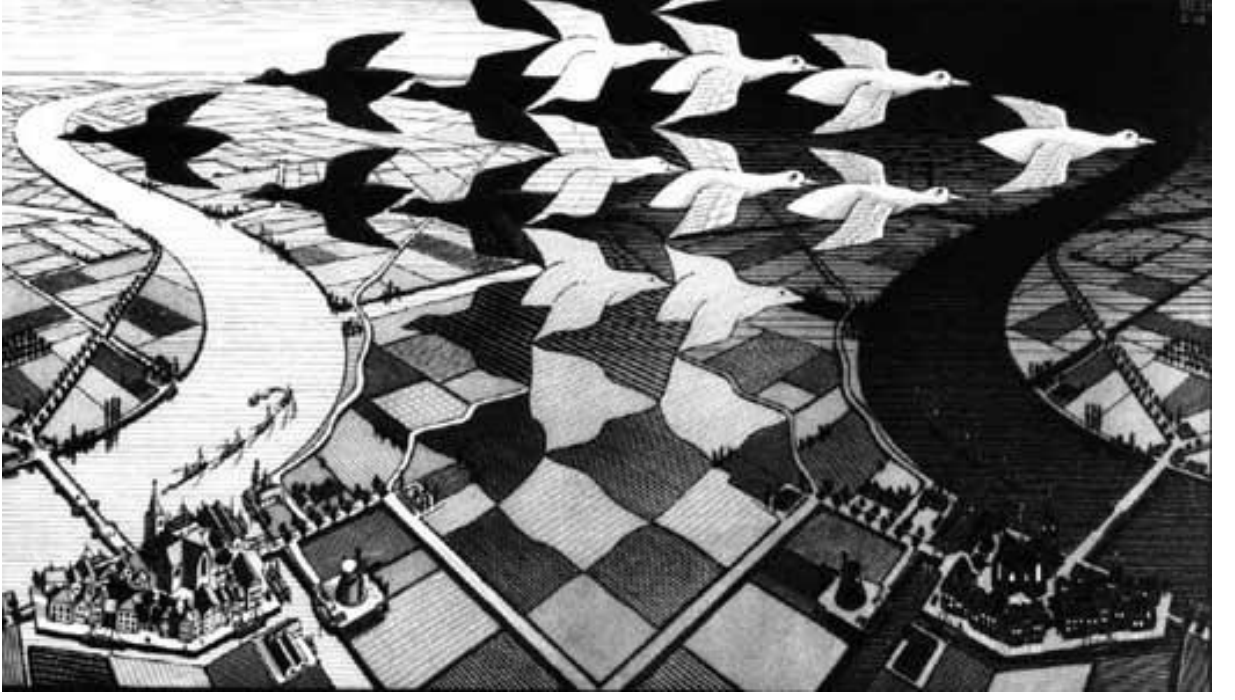

Resim: 78

Sky and Water I 1938

M.C.Escher

İlginç bir şekilde kendi benzer motifler belirsizlikleri Escher'i kesinlikle eğlendiren kesirli, boyutlu figürlerin örneklerini teşkil etmektedir, 1965 yılında "*Değişmez bilinmezliklerimizle oynamadan duramıyorum. Örneğin benim için iki ve üç boyutu, düzlem ve uzayı karıştırmak; yerçekimi ile alay etmek çok eğlenceli*" diye itiraf etmiştir.

Resim: 79

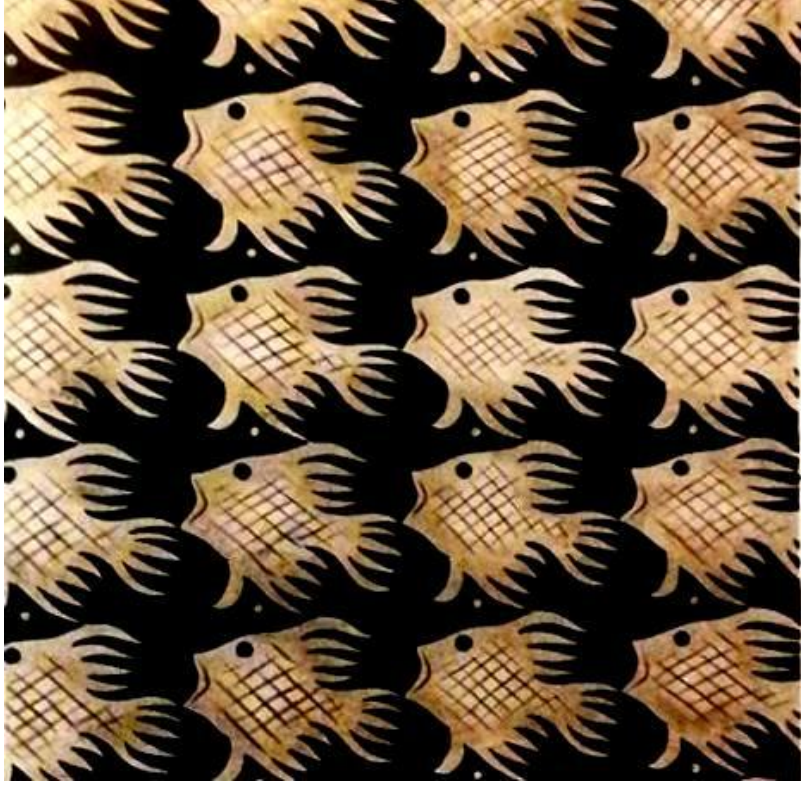
Day and Night, 1938

M.C.Escher

Escher, iki boyutlu çiftliğin gizemli bir başkalaşım sonucunda üç boyutlu kaza döndüğü "Day and Night" (Gündüz ve Gece) örneğinde olduğu gibi boyutları karıştırmak konusunda uzmandır.

Yapmış olduğu çalışmada optik bir algı yaratan Escher, gözle beyin arasındaki frekansı oldukça sağlam tutmuş ve negatif ve pozitif dengeleri oldukça yerinde vermiştir.

Op-art'ın içinde barındırdığı etkilere paralel çalışmalar yapan Grafikçi Escher, göz yanılsamasının oluşumunda doğurduğu optik hareketleri konu bütünlüğünü bozmadan ortaya koymuştur.

Resim: 80

Escher, Kuşlar ve balıklar, 84

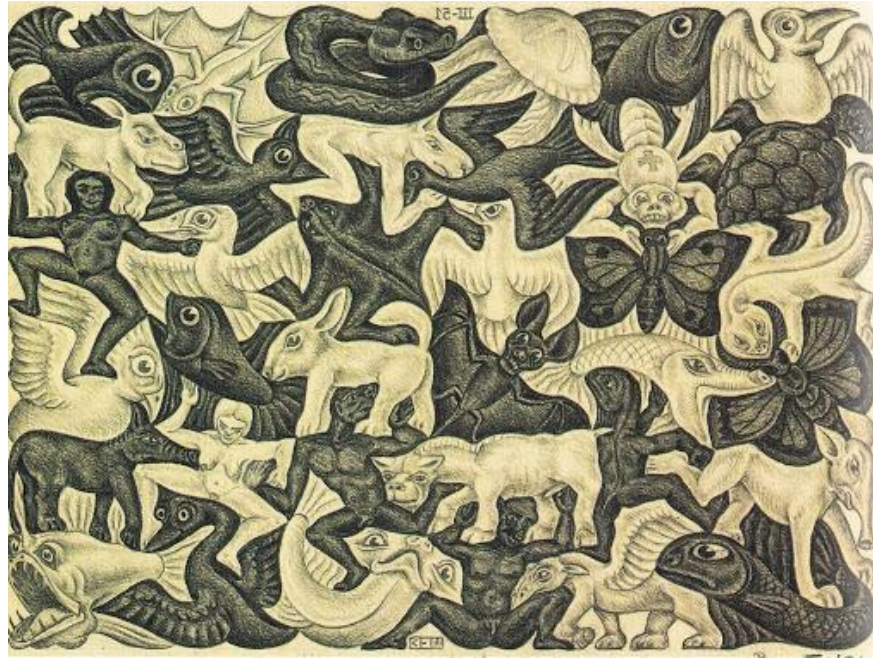
Resim: 81

Escher, Kuşlar ve balıklar,

Resim: 82

Escher, Kuşlar ve balıklar, 125

Resim: 83

1986 M. C. Escher

Otuzaltı motiften oluşan figürlerin resmedildiği bu çalışmada pozitif ve negatif renklerin bir biri arasındaki uyumu gözlenmektedir.

3.6 Victor Vasarely ve op-art çalışmaları

Op-Art sanatının en önemli temsilcilerinden biri olan Victor Vasarely, 1908'de Macaristan'da doğmuştur. Budapeşte'de Bauhaus anlayışında öğrenim gördükten (Muhely Akademisi, 1928-1930) sonra Paris'e yerleşen Victor Vasarely (1930) grafikçilik çalışmalarının yanı sıra üç boyutlu nesnelerin eğik düzlem üstüne dik izdüşümü ve çizgisel türevlerle ilgili kuramsal araştırmalara girişmiştir.

1937'den sonra resimde değişik üslupları deneyen sanatçının ışık üstüne, optik yöntemlerle yaratılan hareket yanılgıları ya da izlenimleriyle, resim yapıtının toplumsal yaşamdaki işleviyle ilgili araştırmaları giderek yapısal bir sanata ulaşmıştır. Vasarely, 1940'larda geometrik biçimler ve içiçe renkler kullandığı özgün üslubunu geliştirmiştir.

1950'lerin ortalarında ve 1960'larda bu üslubu olgunlaştırarak optik yanılsama yoluyla hareket izlenimi uyandıran daha parlak ve titrek renkler kullanmaya başlamışlayan sanatçı, titizlikle düzenlenmiş ve renklere göre dönüşüm geçirebilen bir oluşum meydana getirmiştir. Sanatçının kullandığı "plastik birimler alfabesi", çok sayıda yeni yapıt doğurabilecek güçte düzenlemelere olanak vermiştir. Vasarely'nin matematiksel kesinliğe dayanan sanatı, teknik modernlikle sanatı uzlaştırmaya çalışmaktadır.

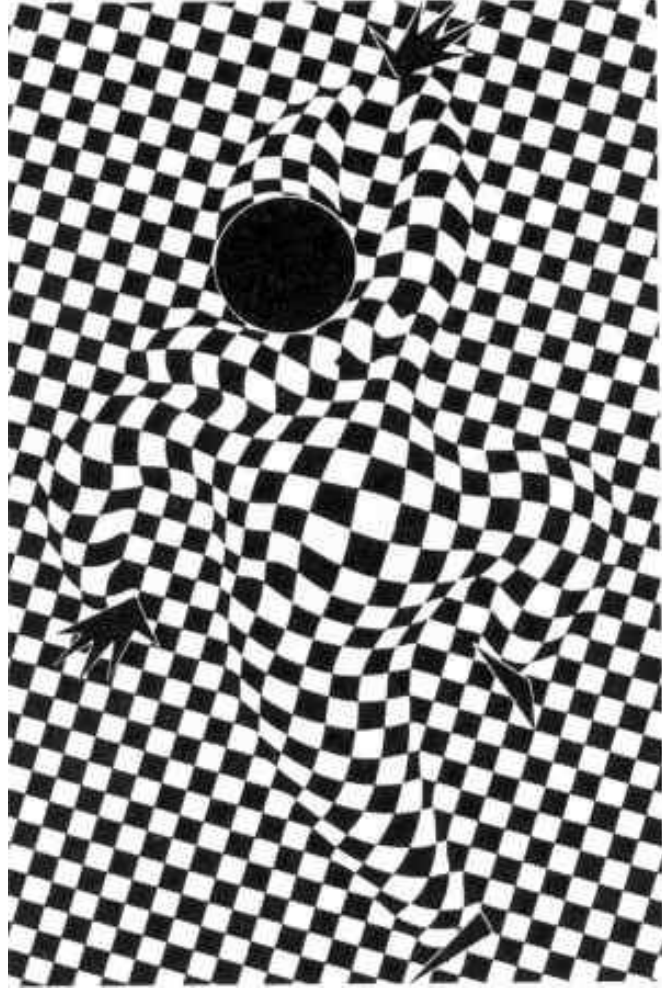

Resim: 84

Zebralar

Victor Vasarely (1944)

1944 yılında yapmış olduğu zebralar siyah ve beyaz renkleriyle Vasarely'nin klasik ve modern duruşu birleştirmeye çalışması olarak yorumlanmış , hayvan desenlerinden ilham alan sanatçının, bu resimlerde optik illüzyonu kesin hatlar kullanmadan, zıt renkler kullanarak ve belli yönde kesin çizgileri doğru deforme etme yöntemiyle oluşturmuştur.

Resim: 85

Harlequin

Victor Vasarely 1935

Vasarely'nin çalışmaları doğadan esinlenilmiş nesnelere, figüratif öğeler taşımaktadır. Sanatçı, bir yandan bu öğelerle grafik ayrıntıları bir arada kullanarak gelecekteki tarzının ilk temellerini atmıştır. Eserinde renkleri sistematik kullanmış, figüre boyut katmak için geometrik şekillerin biçimini çarpıtmıştır.

Resim:86

Satranç

Victor Vasarely

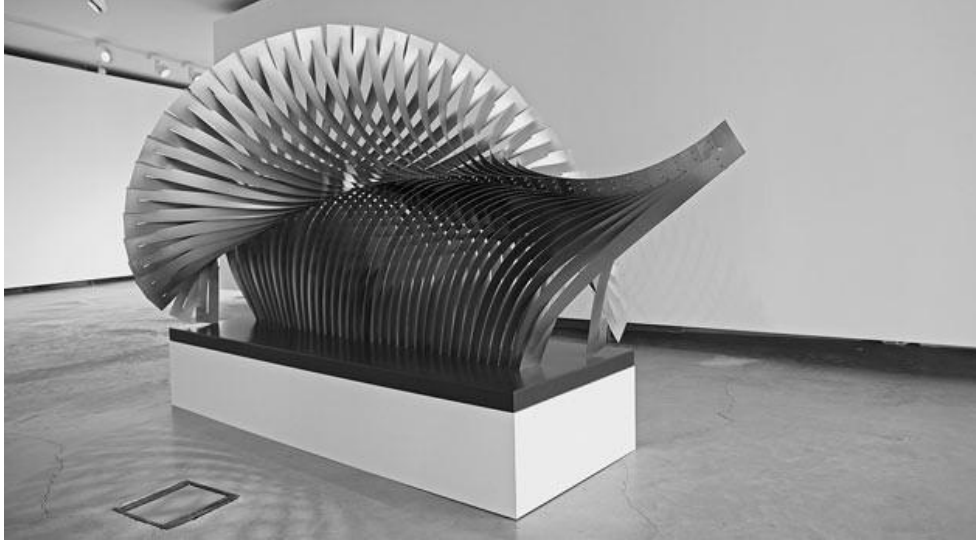
Satranç tahtası eserinde ise sanatçının gelecekte kullanacağı bir çok öğeyi bir arada görmek mümkündür.

3.7. Modern mimari ve Heykel de Op-artın etkisi

3.7.1 Heykel

Hacimsel şeffaf bir heykel yapmayı düşleyen heykeltıraşlar çizgisellik yolunu denemişlerdir. Böylece çizgi görevi yapan öğeleri (boru yahut şeritler) birleştirerek ayakta durabilen ya da bir mekan kaplayacak güce sahip dayanıklılıkta eserler ortaya koymuştur.Yapısı gereği şeffaf bir görünüme sahip bu yapıtlar çizgilerin oluşturduğu hacimsel ifade yüzünden aynı zamanda çizgiselliğe örnek olarak ortaya çıkmıştır.(Güngör, 2005:29)

Çizgiselliğe örnek gösterilebilecek bir tasarım çalışması olarak İlhan Koman'ın yapmış olduğu “ sonsuzluk eksi bir ” adını verdiği heykel 3m boyutunda 1,5m yüksekliğinde bir modeldir. Model, mekan örtüsü oluşturabilecek strüktürü ile çizgiselliğe güzel bir örnek oluşturmaktadır.

Resim 87

İlhan Koman “Sonsuzluk Eksi Bir”

Bir diğer örnek gösterebilecek çalışmalardan biri olan Bridget Riley'nin 1963 yılındaki ünlü „Continuum“ adlı eseridir. Seyirciyi aktif olarak işin katılımcısı yapmıştır. İşin var olabilmesi için izleyicinin fiziksel olarak eserin içinden geçmesi gerekmektedir. Continuum'un güçlü görsel efekt içermesi sebebi ile o zamanki bazı yorumcular tarafından, izleyiciye hatta sanatın kendisine karşı şiddet içerdiği söylenmiştir. „Daily Mail“ ise eserin izleyicilere deniz tutmasına yakın bir his verdiğini aynı zamanda eserin içine girildiğinde hapis hissi veren halüsinasyonvari

bir tecrübe olarak da yorumlanmıştır. Riley'nin diğer işleri de daha evvel mide bulantısı hissi verdiği yolunda yorumlara uğramıştı. Çıkan bu yorumlar ise, izleyicilerin merakla Continuum'u görmek ve eserin yarattığı tecrübeye ortak olmak istemeleri ile sonuçlanmıştır. <http://documents.tips/documents/bridget-riley-ve-eserleri-5584616ee2a5b.html> Fotoğraf: www.dolusozluk.com

Resim 88

Bridget Riley "Continuum", (1963)

Resim 89

Bridget Riley “Continuum”, (1963)

<http://www.op-art.co.uk/2014/12/bridget-riley-the-art-institute-of-chicago>

3.7.2 Modern Mimari

Grafik alanında dijital ortamda çizilmiş Op-art sanatının örneklerinden biri olan, yapılaşmanın endüstriye etki etmesi ile hızla gelişen şehirleşme, modern mimarinin optik bir görünüme kayması, görsel algının en güçlü dönemlerinden biri olduğunun kanıtıdır.

Bu güçlü dönemlere örnek olarak verilebilecek 1967 Montreal Dünya Fuarı (Toplum içinde insan) Pavyonudur. Mimarları Erikson ve Massey'dir.

Üstte, bu yapının dıştan görünüşü, altta ise içten görünüşü yer almıştır. Her katta, kirişler birbirlerinin ortasına binerek açıklık gittikçe daraltılmıştır. Bu tertip ile

yükseklik doğrultusunda eksensel, düşey iz düşüm bakımından merkezsiz bir koram meydana getirilmiştir. Kirişlerin bu tarzda tertiplenerek açıklığın küçültülmesi,

Hacıbektaş kazasında, Hacıbektaş külliyesine ait bir odada altı asır önce uygulanmıştır. (Güngör,2005: 140)

Resim 90

Montreal Dünya Fuarı Pavyonu (1967)

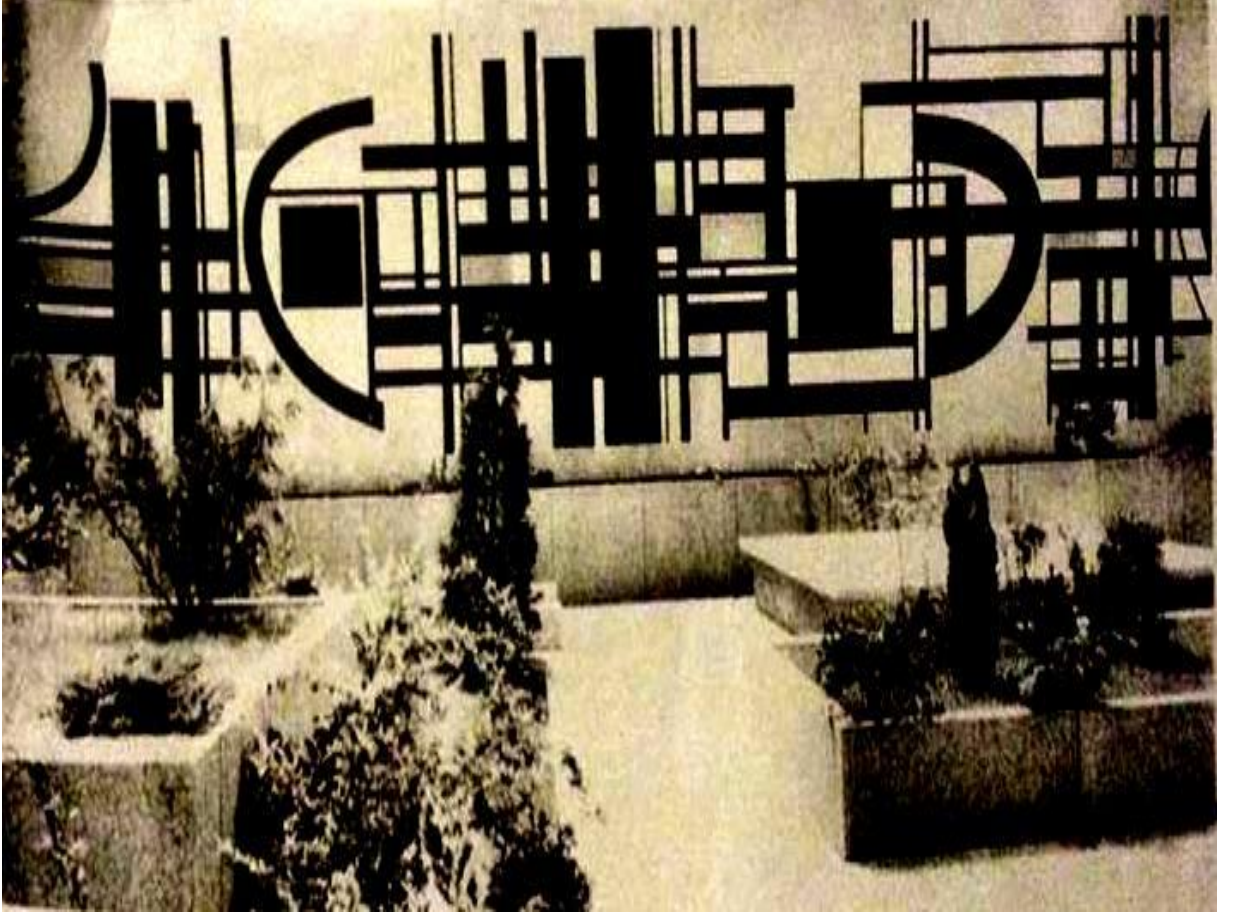

Resim 91

Montreal Dünya Fuarı Pavyonu (1967)

3.8. Op-art'ın Endüstriyel Ürünlerdeki Dekoratif Etkisi

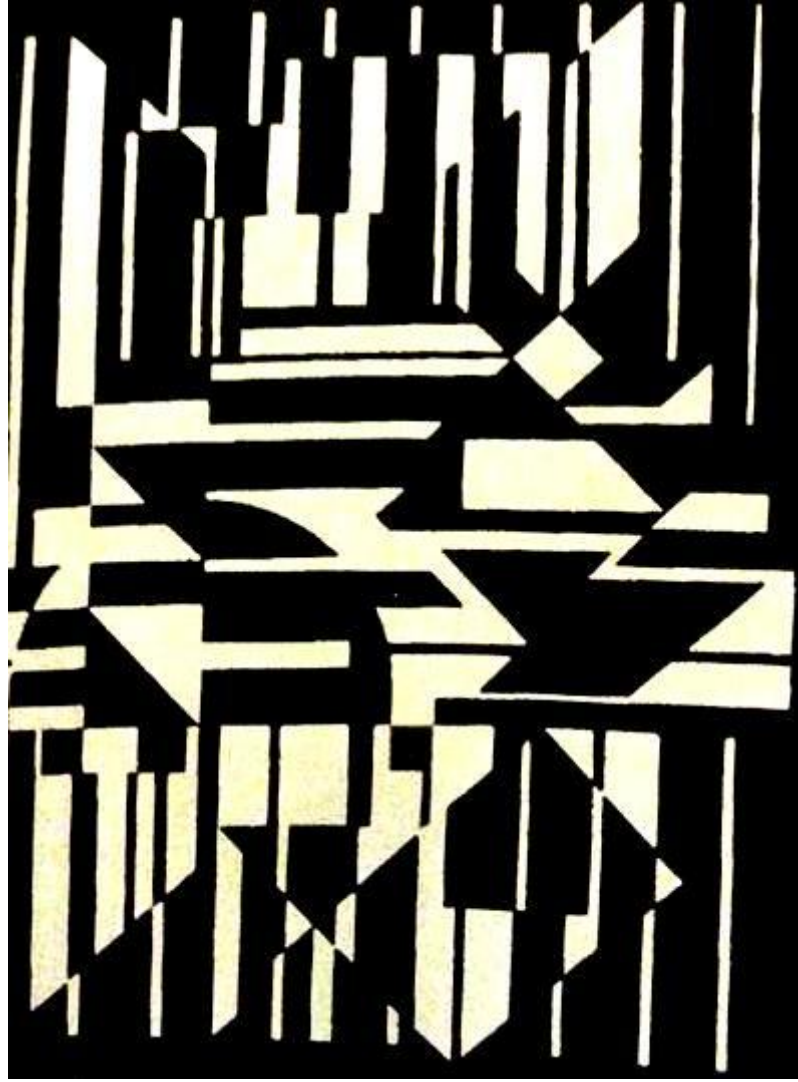
Çizgiler ile yapılan çalışmaların içine resim, heykel, mimarlık, iç mimarlık, endüstri tasarımı, dekorasyon, hat, kalem işi, tekstil, grafik, reklamcılık ve daha birçok sanat çalışmalarında ana yardımcı olarak çizgi kullanılmaktadır. Dekorasyon alanında verilen örneklemelerin başında Paris'te Versailles caddesinde bir binanın asma bahçesini çevreleyen duvar üzerine yapılmış bir fesk (Resim:79) gelmektedir. Bazı biçimler dışında düzenleme genelde yatay, düşey ve eğri çizgilerle oluşturulmuştur. (Güngör,2005:41)

Resim: 92

Tasarımcı: Arcay

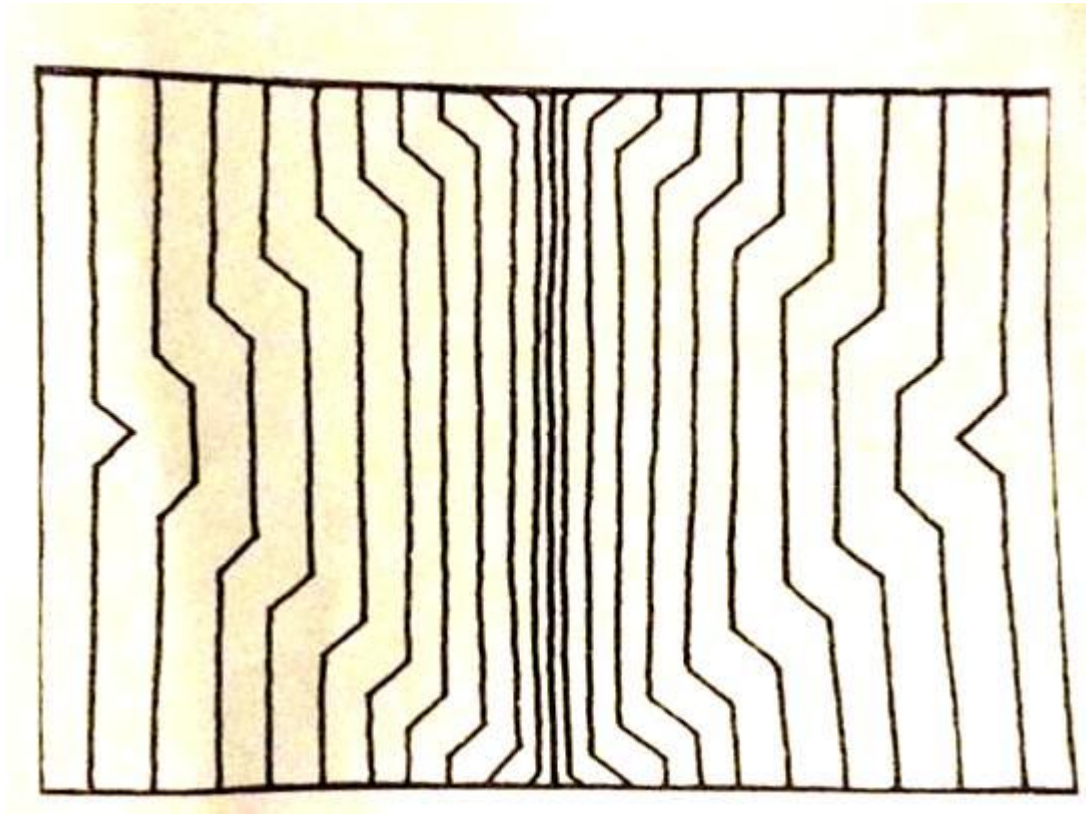
Ünlü ressam Victor Vasarely'nin çizgilerle yapılmış olan bir düzenlemesinde ise ince, kalın, yatay ve düşey çizgiler arasında az sayıda üçgen, kare, dikdörtgen biçiminde parçanın katılmasıyla çok saf ve açık ifadeli böylesine canlı bir resim ortaya çıkmıştır.(resim:80) Diğer eserlerine bakıldığında da, ona geometriye çok ustaca projektör tutan üstat bir sanatkar denilmektedir. (Güngör,2005:41)

Resim:93

Victor Vasarely

Ünlü ressam Victor Vasarely'in yapmış olduğu çalışmalardan biri de düşey demirlerin yer yer kırılıp belirli bir düzende yan yana getirildiğinde çevresi belirgin hale gelmiş köşegen konumda bir kare ortaya çıkan çalışmasıdır. (resim;81)

Resim: 94

Victor Vasarely

Brezilya, kaldırımlarının güzelliği ile dünyada rakip kabul etmez bir ülke olarak kabul edilmektedir. Beyaz ve siyah renkli amorf biçimli taşlarla değişik genişlikte ve boyda çizgiler oluşturarak, bunları gerektikçe kırarak, kavisleyerek ve kıvrırıp

döndürmek suretiyle kilometrelerce uzayan ve her kısmının görünümü birbirinden farklı olan kaldırım döşemeleri yapılmaktadır.

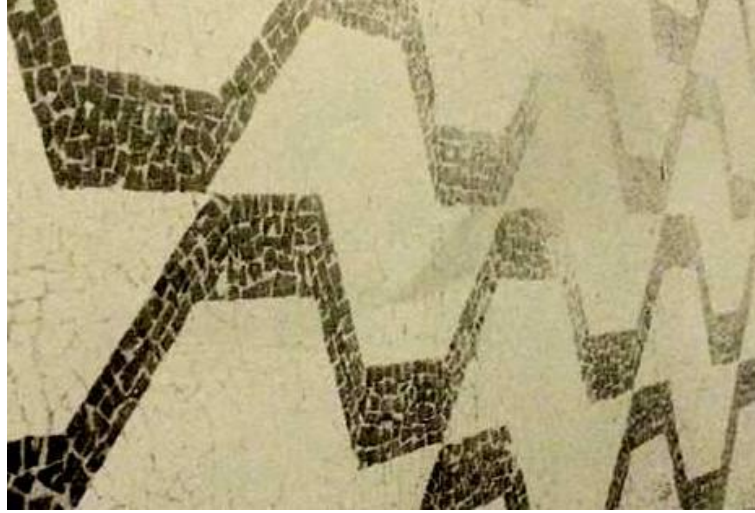

Sao Paulo’ da beton karolarla döşenmiş bir kaldırım

Fotoğraf:İ. Hulusi Güngör

Resim: 95

Ayrıca bazı yerlerde de bu karakterde üretilmiş karolar yere döşenmektedir. Manila’da bir çarşı döşemesi görülmektedir. Bunlar dökme mozaikle yapılmıştır.Çiçekleri oluşturanlar bir ucu dar, diğer ucu daha geniş taç yapraklar beyaz mermerden olduğu görülmektedir.Manila’nın Makati semtindeki çarşının döşemesinde yeşil ve beyaz renkler kullanılmıştır.Çiçekleri oluşturan konik çizgilerde (bunlar kısa boylu oldukları için çizgi değil, biçim de sayılabilirler) beyaz ve çiçekleri gri mermer kullanılmış, bunların arasında bölgelere yeşil mozaik dökülerek silinmiş ve parlatılmıştır.Bu tür uygulamalar peyzaj mimarlığı da çok ilgilendirmektedir.

Sao Paulo' da (Brezilya) kaldırım

Fotoğraf:İ.Hulusi Güngör

Resim: 96

Fakat grafiksel olarak dijital ortamda çizilmiş önceden tasarımı yapılan bu çizimlerin negatif ve pozitif etkisi yaratması,optik bir açıdan çalışmanın asıl amacını görmemize olanak sağlamaktadır.(Güngör,2005:42

Rio de Jaeniro ' da kaldırım

Fotoğraf:İ. Hulusi Güngör

Resim: 97

SONUÇ

1960' lı yıllarda kendini ifade eden ve 1980'lerin sonuna doğru teknolojinin işin içine girmesiyle etki alanın fazlasıyla gelişim göstermesini sağlayan Op-art sanatı, matematiksel hesaplamalar, farklı renk biçimlerinin birbirleri ile ilgili ilişki ve uyumu, göz yanılsamasını sağlayan üç boyutluluk, renk degradesi ve bunun gibi bir çok özellik içinde bir bütün oluşturmuştur. Dijital teknolojinin kullanılmasıyla birlikte üretilen ön arka yanılsamasına dayanan boyutta op-art sanatının göze çarpmasını sağlamıştır.

Bilim adamlarının da dikkatini çeken optik sanatın psikoloji ile de bir ilgisi olabileceğinden bu akım irdelenmiştir. Bu araştırmanın sonucunda teknolojinin de içinde girmesiyle birlikte birbirlerine uyum sağlayan ve ortaya çıkan eserler yeni dönem de teknoloji ve sanatın bir arada kullanılmasının yaygınlaşmasını sağlamıştır. Renk skalasını, ton zenginliğini, birbiri ile uyum sağlayan çift renklerin biçimsel yapılarını zenginleştirmiş ve çok fazla eserler ortaya konulmuştur. Op-art sanatının kullanıldığı zaman boyunca nerelere etki ettiği de bu çalışmada yerini almıştır. Dijital teknolojinin op-art yaratım sürecindeki etkileri incelenmiş olup, grafik tasarımın op-art üzerindeki etkisi ve grafik tasarımın kullanım alanları örnekleri ile açıklanmıştır. Tuvalden bilgisayar ortamına geçen eserlerin grafik tasarımla değişime uğraması, sonucunda ortaya çıkan eserin hangi alanlarda kullanıldığı incelenmiştir.

Op-Art'ı renk ve biçimin iç içe geçtiği optik çalışmalarını dijital teknolojinin yardımıyla, logolarda, afişlerde, billboard'larda, tekstil de, gravür de ve bir çok öne çıkan çalışmalarda göstermiştir. Kısacası Bilgisayar içerisindeki programların yazılımların ona sağladığı imkanlarla yapılan çalışmaları örnekleriyle ortaya konulmuştur.

Sonuç olarak grafik tasarım'ın optik sanatta olan etkisinin kalıcılığı , dijital teknolojinin kullanılmasıyla orantılı devam etmiştir. Günümüzde ise endüstrinin hızla yaygınlaşması ve teknolojinin gelişmesiyle birlikte de ihtiyaç duyulan reklam ürünleri en dikkat çekici haliyle Op-Art sanatında kendisini ifade ederek ortaya koymuştur.

KAYNAKÇA

Kitap Kaynakları:

Tuğal, S.A. “Olumuşum Süreci İçinde Op-Art.” İstanbul :Hayal Perest Yayınevi, Sanat Kuramları, 2012: (s16)

Kuwayama, Y, “Trade Marks & Symblos.” Tokyo: Van Nostrand Reinhold Company International Office, 1973: (s123)

Becer, Emre, “İletişim ve Grafik Tasarım.” Ankara, 6.Baskı, Dost Yayınları, 2008

Kuwayama, Y, “Trade Marks & Symblos.” Tokyo: Van Nostrand Reinhold Company International Office, 1973: (s84)

Güngör, İ.H, “Temel Tasar.” İstanbul: 3. Baskı, Esen Ofset Matbaası, 2005:(s6)

MacGillavry ,C.H, “M.C.Escher” China: First published in the United Kingdom, 2004 : (s160)

Güngör, İ.H, “Temel Tasar.” İstanbul: 3. Baskı, Esen Ofset Matbaası, 2005:(s7)

Südor, G., “Aynanın Gerçeği-Resim Eğitimi sanatla karşılama” İstanbul: Cumhuriyet Kitap Klübü, 2000: (s27)

Kuwayama, Y, “Trade Marks & Symblos.” Tokyo: Van Nostrand Reinhold Company International Office, 1973: (s26)

Kuwayama, Y, “Trade Marks & Symblos.” Tokyo: Van Nostrand Reinhold Company International Office, 1973: (s60)

Kuwayama, Y, “Trade Marks & Symblos.” Tokyo: Van Nostrand Reinhold Company International Office, 1973: (s65)

Südor, G., “Aynanın Gerçeği-Resim Eğitimi sanatla karşılama” İstanbul: Cumhuriyet Kitap Klübü, 2000: (s16)

Güngör, İ.H, “Temel Tasar.” İstanbul: 3. Baskı, Esen Ofset Matbaası, 2005:(s29)

Güngör, İ.H, “Temel Tasar.” İstanbul: 3. Baskı, Esen Ofset Matbaası, 2005:(s67)

- Kuwayama, Y, "Trade Marks & Symblos." Tokyo: Van Nostrand Reinhold Company International Office, 1973: (s97)
- MacGillavry ,C.H, "M.C.Escher" China: First published in the United Kingdom, 2004 : (s183)
- Kuwayama, Y, "Trade Marks & Symblos." Tokyo: Van Nostrand Reinhold Company International Office, 1973: (s99)
- Kuwayama, Y, "Trade Marks & Symblos." Tokyo: Van Nostrand Reinhold Company International Office, 1973: (s111)
- Kuwayama, Y, "Trade Marks & Symblos." Tokyo: Van Nostrand Reinhold Company International Office, 1973: (s117)
- Pircivan C., "Türk Grafik Tasarımcıları-logo" İstanbul: Alternatif Yayıncılık, 2006
- Güngör, İ.H, "Temel Tasar." İstanbul: 3. Baskı, Esen Ofset Matbaası, 2005:(s63)
- Güngör, İ.H, "Temel Tasar." İstanbul: 3. Baskı, Esen Ofset Matbaası, 2005:(s63)
- Pircivan C., "Türk Grafik Tasarımcıları-logo" İstanbul: Alternatif Yayıncılık, 2006
- Pircivan C., "Türk Grafik Tasarımcıları-logo" İstanbul: Alternatif Yayıncılık, 2006
- Güngör, İ.H, "Temel Tasar." İstanbul: 3. Baskı, Esen Ofset Matbaası, 2005:(s41)
- MacGillavry ,C.H, "M.C.Escher" China: First published in the United Kingdom, 2004 : (s263)
- Güngör, İ.H, "Temel Tasar." İstanbul: 3. Baskı, Esen Ofset Matbaası, 2005:(s42)
- Güngör, İ.H, "Temel Tasar." İstanbul: 3. Baskı, Esen Ofset Matbaası, 2005:(s67)
- Güngör, İ.H, "Temel Tasar." İstanbul: 3. Baskı, Esen Ofset Matbaası, 2005:(s140)
- Kuwayama, Y, "Trade Marks & Symblos." Tokyo: Van Nostrand Reinhold Company International Office, 1973: (s20)
- Bocola S., "Timelines- The Art Of Modernism 1870-2000".Taschen Gmbe, : İtalya,2001

Güngör, İ.H, “Temel Tasar.” İstanbul: 3. Baskı, Esen Ofset Matbaası, 2005:(s67)

Güngör, İ.H, “Temel Tasar.” İstanbul: 3. Baskı, Esen Ofset Matbaası, 2005:(s63)

Kuwayama, Y, “Trade Marks & Symblos.” Tokyo: Van Nostrand Reinhold Company International Office, 1973: (s55)

MacGillavry ,C.H, “M.C.Escher” China: First published in the United Kingdom, 2004 : (s182)

Web Kaynakları:

<https://tr.wikipedia.org/wiki/Deneycilik>

<http://www.felsefesinifi.com/?Bid=450984>

<http://www.nedirnedemek.com/nativizm-nedir-nativizm-ne-demek>

<http://www.oyasanli.com/GestaltHomePage.htm>

[http://www.egelisesi.k12.tr/dosyalar/editor/file/Proje06\(1\).pdf](http://www.egelisesi.k12.tr/dosyalar/editor/file/Proje06(1).pdf)

https://tr.wikipedia.org/wiki/Meng%C3%BC_Ertel

<https://prezi.com/58ckepdjquu/mesut-manioglu/>

[http://www.egelisesi.k12.tr/dosyalar/editor/file/Proje06\(1\).pdf](http://www.egelisesi.k12.tr/dosyalar/editor/file/Proje06(1).pdf) (kabe)

<http://www.makalemarketi.com/is-dunyasi/reklamcilik/3288-grafik-tasarim-ve-kullanim-alanlari.html>

http://www.cumhuriyet.com.tr/koseyazisi/225073/OpArt_moda_sahnesinde.html

<http://yaptimbegendim.blogspot.com.tr/2010/08/leoparn-cazibesi-yeni-kumas.html>

<http://www.kumasci.com/urun/dalmacya-desenli-kumas/2638>

<http://www.kumasci.com/urun/beyaz-kaplan---zebra-desenli-kumas/2062>

<http://medcezir.net/2015/04/oda-takimi-dantel-modelleri/>

<http://tr.depositphotos.com/41595313/stock-photo-sand-dune-desert-texture.html>

<http://yaratilis.com/index.php/tag/madde/feed/>

<http://fphoto.photoshelter.com/image/I0000wEVlaZs3gkw>

grasshoppermind.wordpress.com

www.desktopwallpapers8.com

<https://prezi.com/9jpic17nuabg/victor-vasarely/>

www.op-art.co.uk

wallstics.com

https://en.wikipedia.org/wiki/Op_art

www.tes.com

www.suggestkeyword.com

<http://www.narsanat.com/wpcontent/uploads/2011/09/16birkavramolarakmodernizm.pdf>

http://www.zaman.com.tr/kultur_ilhan-komanin-dilegi-yillar-sonra-gerceklesti_2008339.html

<http://documents.tips/documents/bridget-riley-ve-eserleri-5584616ee2a5b.html>

www.dolusozluk.com

<http://www.op-art.co.uk/2014/12/bridget-riley-the-art-institute-of-chicago>

<http://www.gorselsanatlar.org/temel-tasarim/matematiksel-resim-sanati/>

<http://www.msxlabs.org/forum/sanat-ww/389487-victor-vasarely.html#ixzz3wHOKJJ2S>

<https://islandersart.files.wordpress.com/2011/09/zebra3.jpg>

<http://www.art-newzealand.com/Issues11to20/books1301.htm>

ÖZGEÇMİŞ

Adı: Aslı TEMİZEL
Telefon: 0539 307 67 77
E-mail: atemizel22@gmail.com
Uyruğu: T.C
D. Tarihi: 22/05/1985

EĞİTİM BİLGİLERİ

TARİH: 2013-2015
YÜKSEK LİSANS: AREL ÜNİVERSİTESİ A.B.D GRAFİK TASARIM
TARİH: 2009-2013
LİSANS: TRAKYA ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ, RESİM-İŞ ÖĞRETMENLİĞİ,
TARİH: 1998-2001
OKUL: EYÜP LİSESİ

ÖĞRETMENLİK DENEYİMİ

80.yıl Anadolu Lisesi - 2013 – *Staj*
Zübeyde Hanım Anaokulu 2009-2011 (Etüt Uygulamaları)
2013-2104 OKYANUS KOLEJLERİ GÖRSEL SANATLAR ÖĞRETMENİ (Halen devam etmekte)

KİŞİSEL BİLGİ VE YETENEKLER

Yabancı Dil: İngilizce

Understanding		Speaking		Writing
<i>Listening</i>	<i>Reading</i>	<i>Spoken Interaction</i>	<i>Spoken Production</i>	<i>Writing</i>
Basic User	Basic User	Basic User	Basic User	Basic User

Bilgisayar Becerileri: Microsoft Office Uygulamaları, Adobe PhotoShop CS 4,corel draw,adobe illustrator

KURSLAR

Tarih: 17.03.2006
Kurs : Grafik Tasarım
Kurs Süresi: 3 AY
Kursu Veren Kurum: Anavatan gelişim programları

Tarih: 26.03.2007
Kurs : Modelistlik
Kurs Süresi: 200 Saat
Kursu Veren Kurum: Sanat Eğitimi Kursları

Tarih: 11.04.2007-01.05.2008
Kurs: Stilistik
Kurs Süresi: 782 saat
Kursu Veren Kurum: Sanat Eğitimi Kursları

Tarih: 2011 (Güz Dönemi)
Kurs: Fotoğrafçılık
Kurs Süresi: 4 Ay
Kursu Veren Kurum: EFOD, (Edirne Fotoğraf Sanatı Derneği)

Tarih: 2010
Kurs: ingilizce
Kurs Süresi: 8 ay
Kursu Veren Kurum: T.Ü İç İşleri Öğrenci Geliştirme Kurumu

GÖNÜLLÜ OLARAK KATILDIĞI ÇALIŞMALAR

Tarih: 2009-2013 (Bahar Dönemi)
Kurum: Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği (Modern Life Supporting Association)
Türk Kızılayı “Güvenli kan temini” projesi
Zübeyde Hanım Anaokulu (Trakya üniversitesi Çocuk gelişimi projesi)

ATÖLYE ÇALIŞMALARI

1. Canlı modelden desen (bahar – güz dönemi) 2009
2. Grafik baskı –linolyum üzerine arabalar serisi (bahar güz dönemi) 2010
3. Tipografi – (bahar güz dönemi) 2010
4. Ayrı yön- potansiyel kurgu çalışmaları 2011 (güz dönemi)
5. Filler Başlangıç, Red Alice – deneysel çalışmalar 2011 (bahar dönemi)
6. Ahşap baskı –arabalar serisi –Yağlı boya çalışmaları “Filler seri –devam 2012
7. Gravür-metal üzerine - yağlıboya çalışmaları “”Filler-göç” serisi -devam2013

ORGANİZASYON VE SERGİLER

Tarih: 11.06. 2010
Organizasyon: Tekirdağ Kiraz Festivali
Çalışma: “Çingene”
Başarı: Sergileme **ödülü**

Tarih: 12.05.2010
Organizasyon: T.Ü Bahar şenliği Karma grafik-baskı sergisi
Çalışma: Arabalar Seri
Başarı: Plaket ödülü

Tarih: 09. 03.2011
Organizasyon: Trakya Üniversitesi “Kadınlar Klubü “ Resim yarışması
Çalışma: En Güzel Kadın

Başarı: Sergileme Başarı Belgesi

Tarih: 17.05.2012

Organizasyon: Trakya Üniversitesi Karma Resim Sergisi

Çalışma: Filler-Başlangıç

Başarı: Sergileme

Tarih: 20.12.2012

Organizasyon: T.Ü resim sergisi

Çalışma: Enstalasyon çalışması -9 göç

Tarih: 28.03. 2013

Organizasyon: Trakya üniversitesi R.S.

Çalışma: ElektroManyetik Göç Sahası (Kaçış) Enstalasyon

Tarih: 03.04. 2013

Organizasyon: Topluma Hizmet Uygulamaları

Çalışma: Duvar Resmi

Tarih: 12.05. 2013

Organizasyon: 1.Balkan Kardeşliği Derneği Resim Sergisi

Çalışma: “Karda” (T.Ü.Y.B) – “Karadağ’da Gün Batımı” (T.Ü.Y.B)

Başarı: Sergileme, Başarı Belgesi

Tarih: 2013/2014

Organizasyon: W.U.C.A

Çalışma: Filler (halen)

Not: “En İyi 30 Türk Ressam sergisi” çalışmaları devam etmekte...

Tarih 17.02.2014

Organizasyon: Derinlikler Sanat Galerisi

Çalışma: porte x2 (o ve öteki) 50x50

PROJELER

Tarih: Mayıs 2010

Proje Adı: Ağız-Dil Çalışmaları

Projeyi Destekleyen Kurum: Trakya Üniversitesi, (AB Projesi)

Görev: Fotoğraf çekimleri ve Araştırma

Projenin Amacı: Farklı coğrafyalardan çeşitli lehçeleri tanıma projesi

Projenin yapıldığı yer : Yunanistan

KONFERANS, SEMİNER VE EĞİTİMLER

- “T.Ü Pedogoji Eğitimi Semineri”
- “Oluşum ve Sanat” Konferansı
- “Gelecektik,sanatçıydık” Beyin Fırtınası
- “Öğretmeniz” grup konferansı
- “Dunhuang'ın Renkleri”
- “Yaratıcılık semineri”
- “Türkiye’de ve Dünya’da Halkla ilişkiler”

İLGİ ALANLARI VE HOBİLER

- Sanat Tarihi
- Fotoğrafçılık
- Müzik dinlemek
- Sehayat etmek

REFERANSLAR

Yard.Doç.Dr. Muharrem ÖZDEN, Trakya Üniversitesi

Yard.Doç.Dr. Gökhan TEMİZEL , Trakya Üniversitesi

Yard.Doç.Dr. Ayhan ÇETİN , Trakya Üniversitesi